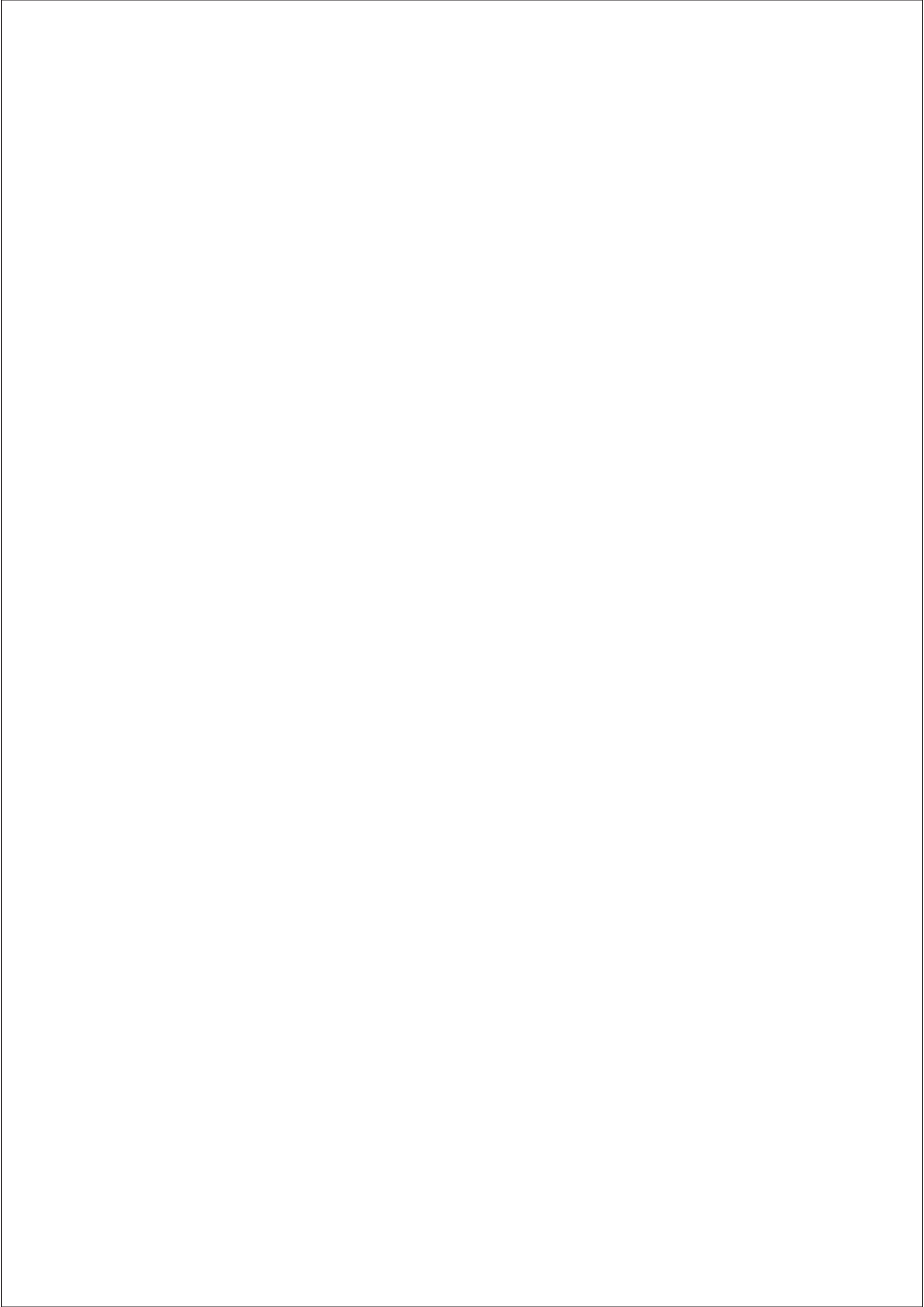

Ča - more - judi

15

Ča - more - judi

15

Nakladnik:
OŠ Grohote
Grohote, Šolta

Za nakladnika:
Ivan Tokić

Urednici:
Dragana Đurić
Željka Alajbeg

Likovni urednik:
Anica Bašić

Logotip Ča-more-judi:
Anica Bašić

Grafičko oblikovanje i dizajn:
Dragana Đurić

Likovni rad na omotu:
Paula Radić: Stara maslina
6. razred, OŠ Grohote

Naklada:
400 svezaka

Tisak:
OXA d.o.o.

CIP - Katalogizacija u publikaciji NSK
ISSN 1845-4852

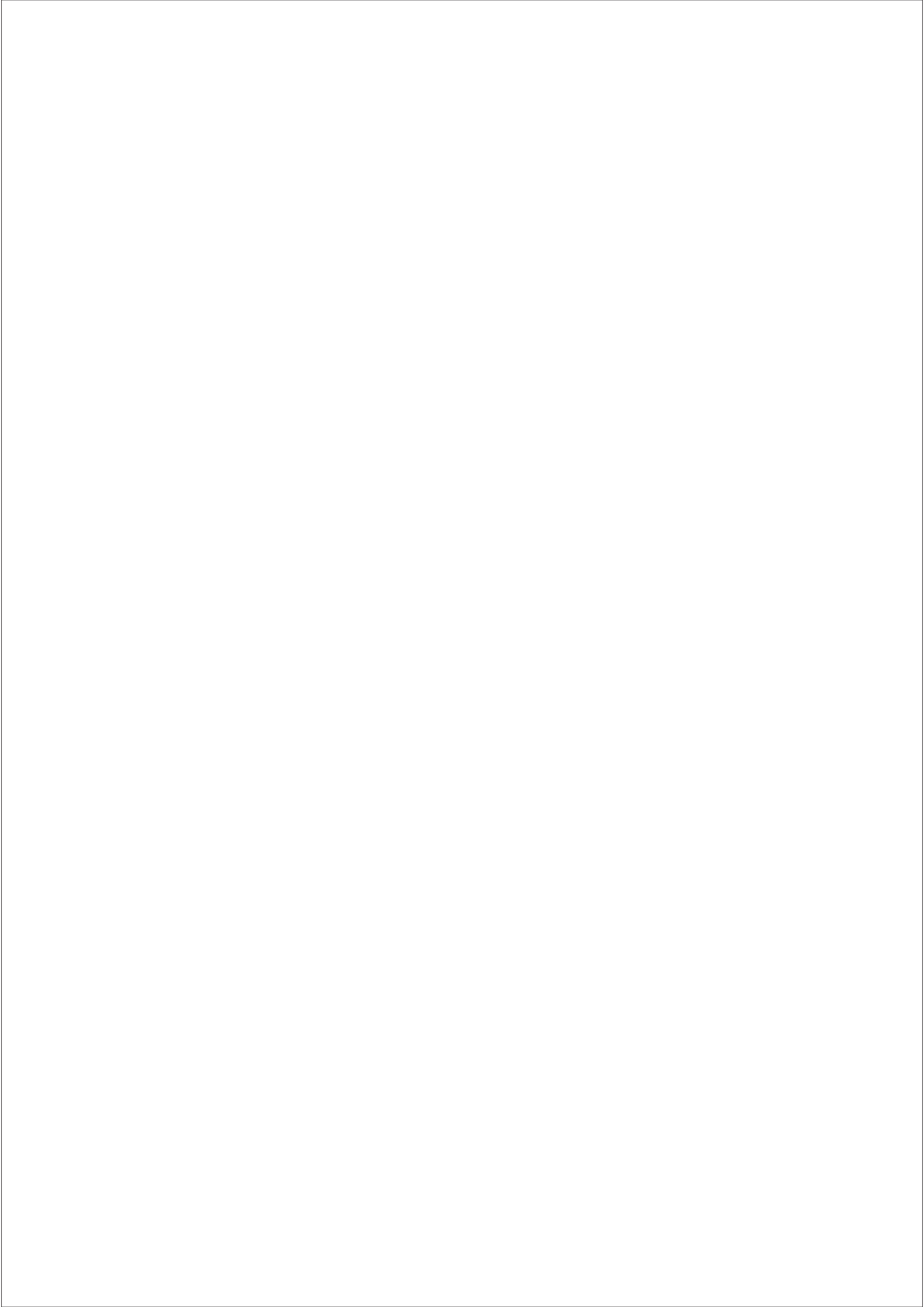
Ča - more - judi

Zbornik čakavske poezije
učenika osnovnih škola
Splitsko-dalmatinske županije
15. pjesnički susret

Nečujam, 26. travnja 2013.
u sastavu 23. Marulićevih dana
povodom
očuvanja stvaralaštva na čakavskom narječju

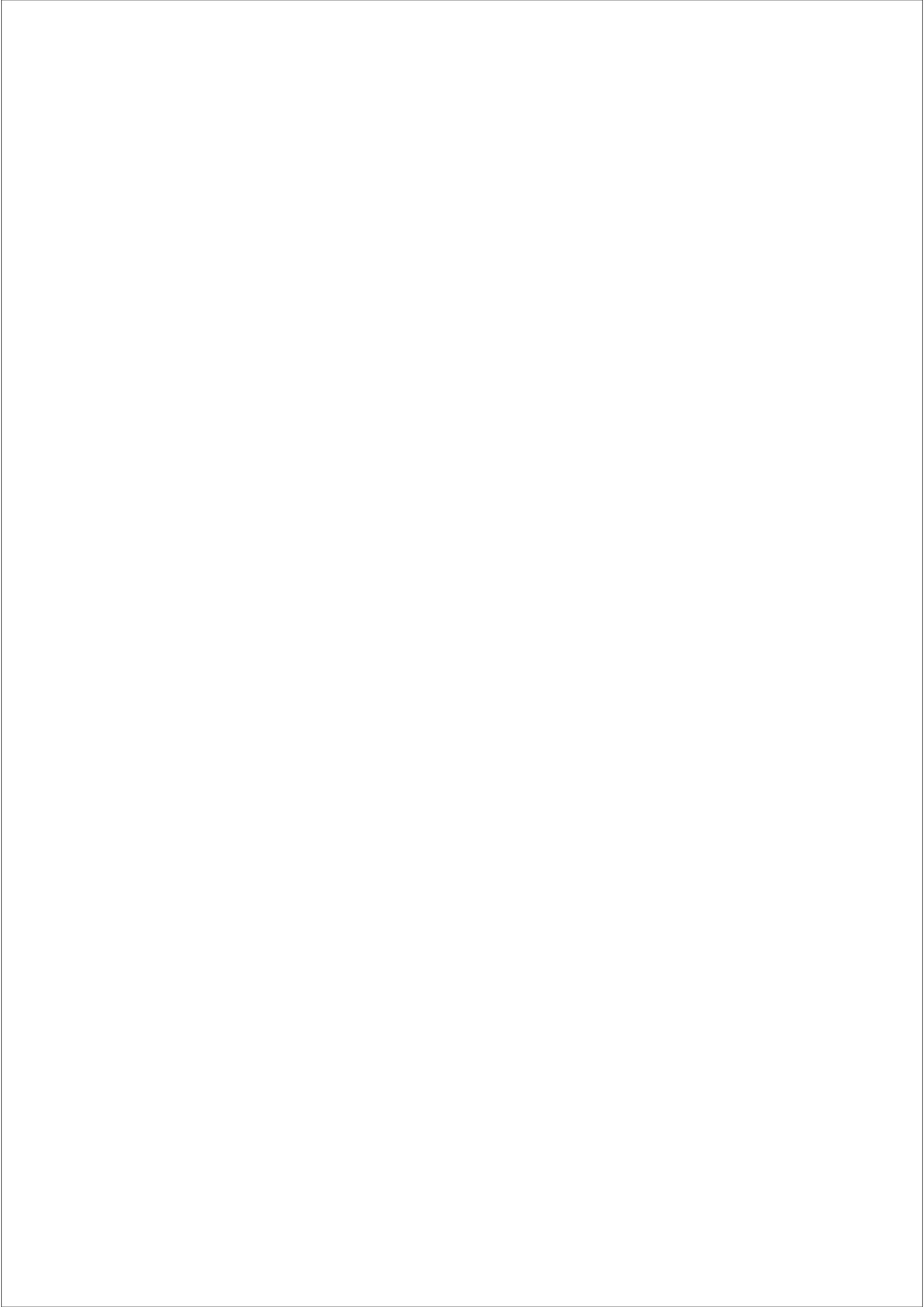

OŠ Grohote
Grohote, 2013

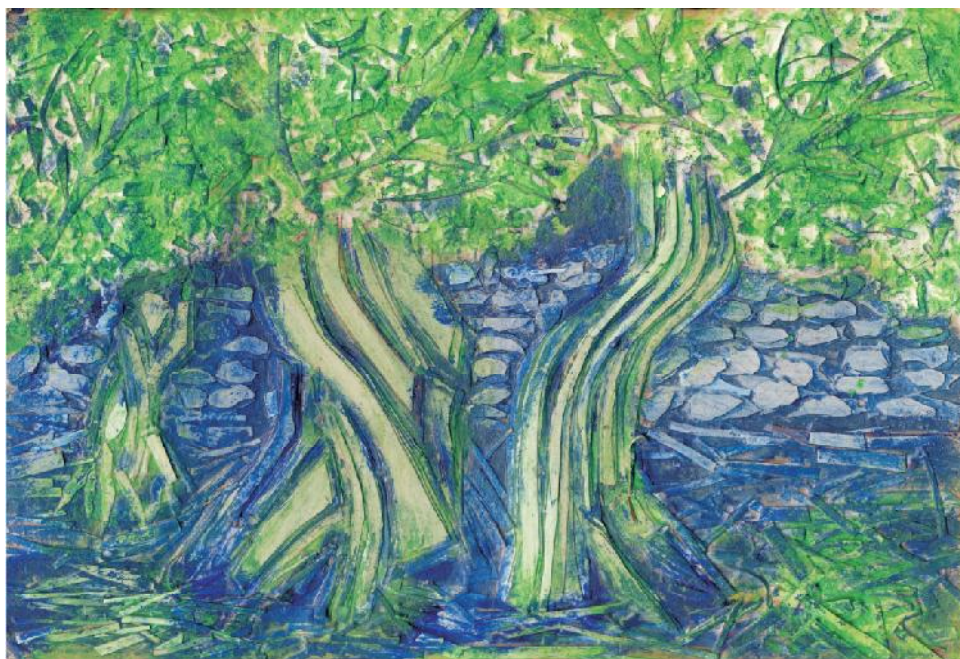

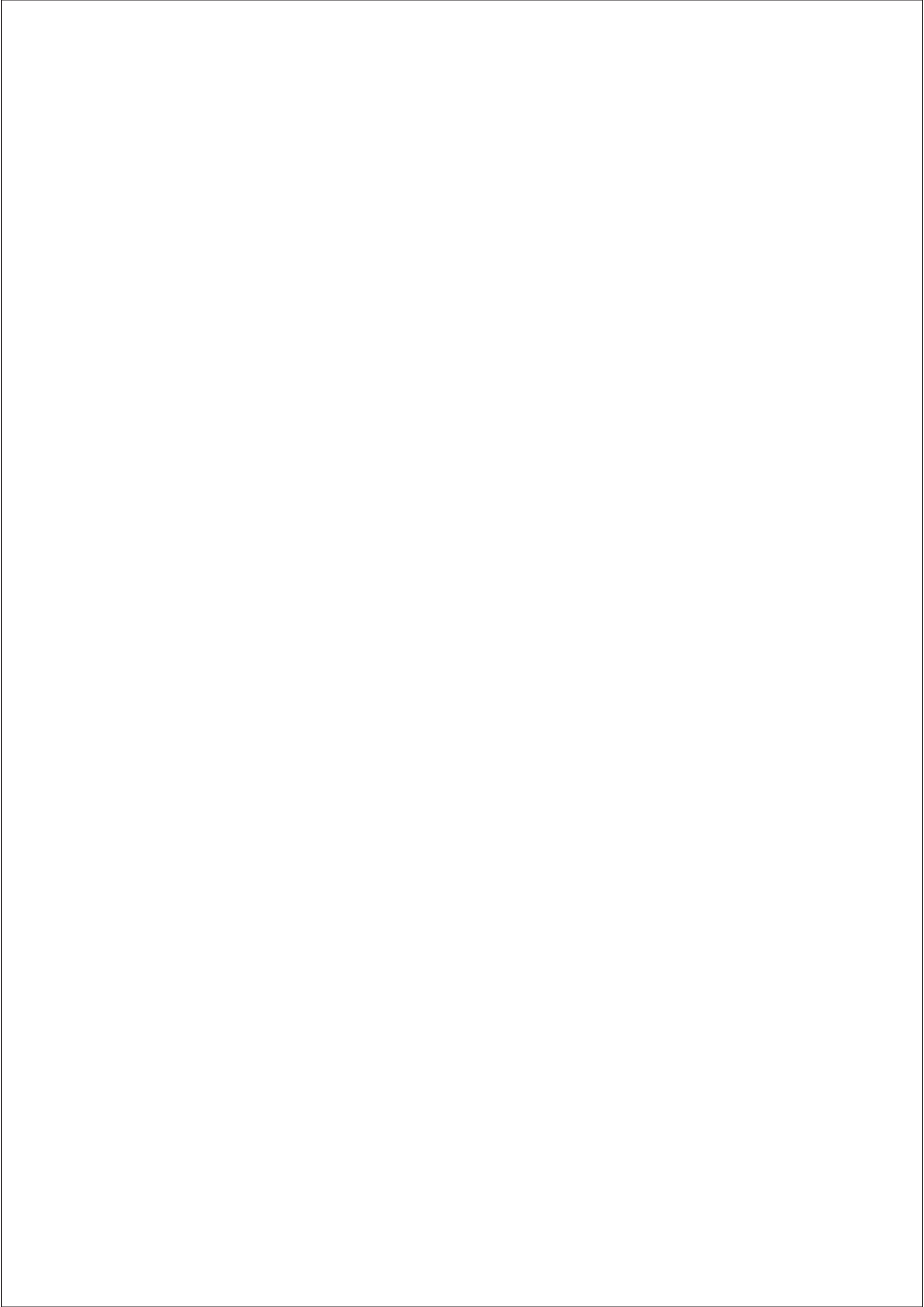
*Ipak, Muze,
molim vas od sveg srca,
molim Febe, i Tebe, što si nekoć
mojoj pjesmi svečanoj dao strune
i nadahnuće...*

POEZIJA

Moja Kaštila

Kaštila moja, mala su mista
Ima i` sedan i sva ka da su ista.

Počinju od Solina, od Svetoga Kaja,
Reka bi čovik da nima in kraja.

Tek tamo u Divujan, prije Trogira,
Kraj je Kaštila i njiovog lipog mira.

U lipe dane kad šetaš rivot
Prođeš par Kaštila jednin đinom.

Imaju poja, rivot i more
S leđa ih krase sela i gore.

Kad padne noć i raspalu se svitla
Sjaju Kaštila jače o` Splita.

Stara su ona ka prašina na romanu,
Al` još su lipa jutra ča u Kaštilin svanu.

*Andrea Brković, 5. razred
OŠ Bijaći, Kaštel Novi
Mentor: Ivanica Debak*

Blaženo lito

Naše lipo more
Na Suncu se sjaji,
Kaštelansko more blista se, blista
I pokazuje nebo lica čista.

Galebi nad moren lebde
Prostranim nebon lete,
Kraj kamene kuće slete
Di divojka dvor i skale mete.

Dica se bezbrižno igraju,
Neka i kupaju
Al` sviman je drago isto
Ča skule nema.

BLAŽENO NAŠE LITO!

*Nina Grubić, 5. razred
OŠ Bijaći, Kaštel Novi
Mentor: Ivanica Debak*

Vična jubav

Kamene kuće,
Drvene škure,
Tamarini zgrbljeni od soli.
Moja Kaštila.

Štrada do štrade,
Kala do kale,
Skala do skale.
Moja Kaštila.

Napuštena stara barka
Ča je more izbacilo u valu.
Galebovi čakulaju svoje priče.
Moja Kaštila.

Kozjak, more,
Kaštelansko poje,
Sedam mesta, jubav ista.
Moja Kaštila.

*Mile Ivančić, 5. razred
OŠ Bijaći, Kaštel Novi
Mentor: Ivanica Debak*

Dok učimo brojalice

Nijanci jedne brojalice
ne mogu se sitit,
nego kako reče ćaća
kad mu puknu živci:
Kiša pada,
i pivaju pivci,
briga nas se:
mi smo Dalmatinci!

*Dominik Drutter, 1. razred
Mentor: Blanka Ljubenković
OŠ Bol, Split*

Ja i nono beremo masline

Beremo masline
nono i jo.
Jedna je maslina,
a nos su dva.
Evo, još malo
i pun je sić.
Vesel son cili
ka mali tić.

*Santino Frapporti, 1. razred
Mentor: Blanka Ljubenkov
OŠ Bol, Split*

I jo san užgo sviću

Na vrh molega mista
kroz gusto borje
tinjo svića...
To je postirsko grobje
puno mrtvačkoga cvića.

I jo san užgo sviću
za one će ih ne poznajen
tako me naučila moja none
da vajo štovat naše pokojne.

Uvik je tako bilo,
tako će i bit
dokle god bude živit
naš pošteni svit.

*Mislav Čargo, 5. razred
Mentor: Anica Jukić
OŠ Gripe, Split*

Krušna peć

Odozna su žene na Broču
pekle kruh u svoju peć
ali tega nimo već
To će vam svaka bročka žena reć.

Misile su kruh ujutro rano
dok se još nebi rasvanulo
a onda su čekole
dok tisto nebi uskisnilo.

Štrucu bi napravile,
i u peć ih složile
a kad bi kruh bi pečen
strošno su se veselile.

Danas se i na Broču
kruh kupuje somo u butigu
i onega lipega vonja nimo već
ostala je somo storo, tužna zatvorena peć.

*Mislav Čargo, 5. razred
Mentor: Anica Jukić
OŠ Gripe, Split*

Stara katriga

Jema jedna stara katriga
na mojoj teraci.
Kad sidnen na nju
besidi mi o moru
ča ga gleda cili dan.
O judima ča gredu
ovamo i namo
po našem kvartu.
Besidi mi o dici
ča skaču i skriču
ka mali tići.
I o suncu i o misecu.
I o litu i o proliću.
Najbolje je sidit u kantunu
i feramat vrime na uru.
Ali u skulu moran poč
i o katrigi govorit neću moć.

*Josipa Komar, 6. razred
Mentor: Ana Šarić
OŠ Gripe, Split*

Stara maslina

Svako drivo svoj vik ima,
al maslina sve nas nadživi.
Sva hrapava, grop do grupa,
usri kamena uvučena.

Ne tuži se niti pati,
ni na jugu, ni na buri.
Samo zimi, samo liti
tu i tamo galeb sleti.

Reci mi maslino stara
koliko godišć jemaš?
Jesi li pasala pestotu?
Koliko si se liti
u svojoj zemji sušila i pekla?
Koliko te je vitri napuvalo?
O svemu mi provaj reć.

*Klara Elezović, 8. razred
Mentor: Mirjana Stanić
OŠ Grohote, Grohote*

Zvono u podne

Podne je!
Eno, čuje se!
Čuje se zvon
s kanpanela Sv. Ivana.

Zvoni, zvoni,
zvon stari.
Ko ga ne čuje,
on i ne mari.

Čuje se zvon
u podne.
Dozivje nas
da sedemo za stol.

A ka se svi
oko stola skupe
i mladi i stari
zvon se ugasi.

I tako van je
u nas svaki dan.
Zvoni stari zvon
u podne.

*Klara Elezović, 8. razred
Mentor: Mirjana Stanić
OŠ Grohote, Grohote*

More

More duboko,
ča na valima sanjaš?

More duboko,
ča tu malu barku vajaš?

More duboko,
ča ribu u dubinu skrivaš?

More duboko,
ti si sve ča mi još vajaš!

*Klara Elezović, 8. razred
Mentor: Mirjana Stanić
OŠ Grohote, Grohote*

Proliće

Kad procvitaju ruže
otvoru se stare ponistre.

Zapuše bura i potira kišu.
Donese nan sunce i sriću.

Kad se ugasi oganj u peći
sve već zazeleni i lipo zavonja.

Znan, došlo nan je proliće!

*Julija Mihovilović, 6. razred
Mentor: Mirjana Stanić
OŠ Grohote, Grohote*

Forski kolacići

Kad su doni od feštih
u mojemu kraju,
od vonjih kolacićih
sve kole zavunjaju.

Cukara, masla, muke
i kojegeod joje -
misidu tisto nonine ruke
sa puno jubavi i voje.

Paprenjoci, pašurate i cviti
kolacići su lipi,
a forske galijice
kolacićih su krajice.

Slotki su i guštozi,
to svi dobro znaju.
Ma kad hi i gledoš,
lipo figuraju.

Svak ko hi tašto
u njima gušto.

*Maria Barišić, 5. razred
Mentor: Fani Carić-Ćurin
OŠ Hvar, Hvar*

Zvir

Kad su pri pesto godišć Turci For napali,
Blogo su pokrali, a grod užgali,
niko u For već ni mogo mirno spat,
pensali su kako ćedu nin stroha dat.

Nisu hi tili lišo molat,
Vas kuroj ćedu pokozat!
Na Svetega Jerolima provu
Stavili su strašnega zmaja glovu.

Do Lepanta galija je došla,
Nevoja neprijateje snošla.
Zvir nin je dola stroh u kosti,
Oštre su bile forske osti.

Naš krilati zmaj – Zvir
Doni je Foru mir.
O pobjedi došo je glos!
Bože, od svakega zla cuvoj nos!

*Dominik Bonković, 5. razred
Mentor: Fani Carić-Ćurin
OŠ Hvar, Hvar*

Cempriš

U vartlu frotrih stori cempriš stoji
i već cetiristo godišć broji.

Nevera vela je bila, grom je u nj udri,
njegovo stablo razdili na bokuna tri.

U široko je pruži cudo, cudo gron...
Kad ga gledoš cini ti se da je son.

Bilo stor, bilo mlod,
sest će u njegov hlod.

Pod njen je stol sa tri igre,
more se igrat ca komu gre.

Frotri su ga toliko godišć cuvali.
Vajalo bi da ga cuvomo i mi,
neka još cetiristo godišć tote stoji.

*Andro Novak, 5. razred
Mentor: Fani Carić-Ćurin
OŠ Hvar, Hvar*

Kandalora

Na bardo povar Fora, blizu Fortice,
Crikva je Gospe Kruvenice.

Tamo se na dvo vejace fešto Gospa Kandalora,
Zima fora – svi kosići priko mora.

I veli i moli Gospi krunicu molidu,
Cesminu kupidu i ogonj ložidu.

Okolo ognja svi se zbijedu,
Španjulete takaju i lipo zafumaju.

I zato Kandaloru zovedu Gospa od fumonja.
Neka nos cuvo od neverih, gromih i beštimonja.

*Andro Novak, 5. razred
Mentor: Fani Carić-Ćurin
OŠ Hvar, Hvar*

Bajnice

Kamen do kamena - kuća.
Tamaris do tamarisa - lad.
Riva do rive - igra i dičja graja.
Pajer do pajera - ribar.
Riba do ribe - obid.
Salbun do salbuna - žalo.
Školjka do školjke - more.
Srce do srca - judi.
Mriža do mriže - život.
Galeb do galeba - krik.
Ura do ure - dan.
Smij do smija - srića.
Porat do porta - kaići.
Apartman do hotela - furešti.
Susid do susida - prijatej.

Misto bajno ka iz bajke -
to su moje Bajnice!

*Gloria Pivčević, 6. razred
Mentor: Renata Kovačić
OŠ Jesenice, Dugi Rat*

Ča je ljubav

Jubav je ka i more,
jubav je ka i zlato
i smij i srce i sve ono drago!
Jubav je miris cvita,
jubav je blago cilega svita.
Jubav je toplina,
radost i lipa rič!
Jubav se može
reć na sto način,
ali prava rič se nikad
zaboravit ne smi.
Iako se rič i dila pante,
pogled govori više od riči.
Zato iz srca kad rečeš "Volin te",
sritan je s tobom cili svit!
Ča je ljubav?
Jubav je srića
i to najveća!

*Gloria Pivčević, 6. razred
Mentor: Renata Kovačić
OŠ Jesenice, Dugi Rat*

More

Kad vitar zapuše
oko dvi-tri ure
na mome prozoru
zaklapaju škure.
A ujutro ranon zoron
pini se more
pod mojin prozorun.
More bistro,
more čisto
ča si tako uzburkano?
Za život si
svima dano.
Oblaci ti
vitar šaju
a i plavu
boju daju.
Sa visine bacaju ti ikru,
kroz dubine
da uzgojiš
gladnu ribu.
More bistro,
more čisto,
puno joda,
dosta slano,
za zdravlje
si naše dano.
Priroda je tvoja
lipa i bogata,
stvorena je za nas,
za čovika brata.

A koraji tvoji,
blago iz dubina,
ča ih sunce grije
s nebeskih visina,
odraz su lipote tvoje.
Kad misec po noći
šaje boju žutu,
brodovi nan mogu
plovit svoju rutu.

*Vladimir Tomaš, 8. razred
Mentor: Renata Kovačić
OŠ Jesenice, Dugi Rat*

Ribarska

Dobro jutro, rođače,
kako si inače,
jesi li se, rođo, umorija,
jesi li mi ribe ulovija?
Nisan, rođo, ulovija ništa,
cilu noć livala je kiša.
Nemoj se, rođo, na me jutit,
ja ću tebi pismu zapivat,
a ti meni malo ribe dat.

Sako jutro
prije rane zore
ide Ante s kajićon
na more.
Baca vrše,
mriže, parangale,
lovi ribu i
meće sinjale.
Stalno radi
i stalno se muči,
želi svoje unuke izvući.
I sin Mladen
ocu svon pomaže,
nima posla
pa se prinimaže.

Mora i on
bacit udicu
da narani
svoju gladnu dicu.
A nevista
natiče parangal,
od svog svekra
traži honorar.
A i žena Mare mu
oko mriže šeće,
frišku ribu
u koficu meće.
Kad se ona vrati s peškarije,
puna kofa slatkarije.
Sva unučad dotrčala,
po svoj dio dohitala.
I na kraju
ove kante:
nek nan živi
ribar Ante!

*Vladimir Tomaš, 8. razred
Mentor: Renata Kovačić
OŠ Jesenice, Dugi Rat*

Bura u kriljanskoj luci

Galeb na siki posrid plavoga poja.
Sunce se šuja sa istoka.
Zima je i mačke potrala s rive.
Ladno je. More se ježi u luci.
Bracere tuku jedna od drugu
Svojin drvenim bokovima.
Čujen buru di se jutros jidi iza mula,
Ka da joj je priša u nas doć!
Galeb odliće.
More minja kolore: sa je modro,
Sa je sjajno ka srebro!
Po njemu lete refuli bili tic.
Šjora Bura:
Štrca, pini, vaja.
Jarboli nevidljivim konopima vuku kolone.
Mriže suve i ispucane ka mrtve ribe leže.
Žene kuvaju raščiku u crnim bronzinama.
Stari bacadu bije u vatru i
Griju kosti promrzle.
Ribari mučidu. Zabrinuto gledadu u more.
Vrime stoji. Posal ne gre.

Zima je u Krilu Jesenicama duga.

*Ana Zečević, 6. razred
Mentor: Renata Kovačić
OŠ Jesenice, Dugi Rat*

Sv. Mikula

Sutra je, sutra je
Mikula sveti!
Je, istina je,
danas je peti.

Sutra se ranije na misu gre,
tamo se stori brodi gore.
Sutra je i obid lipji
i cilu se misto okiti.

Veceras ću puć i ranije leć.
Za rukov ću ga ćapat,
neće mi uteć.

*Ivana Vidović, 3. razred
Mentor: Fina Borčić
OŠ Komiza, Komiza*

Falkuša

Gajetu jelnu ormoli su storu,
folke butali, jorbul impjantali.

Onda motori još nisu šušurali,
Jerbo su jidrima burdižali.

Judi, ucinilo je vrime, odrišite cime
I portite iz rive.

Kal se dvine sidro
Ašoco se jidro.

Jidra bilo
napunila se cilo.

Na kraju su
Sardelu u barilote štilali
I puldoma falkušu guvernali.

*Ria Vojković, 4. razred
Mentor: Mirjana Kuljiš
OŠ Komiža, Komiža*

E ta škula

Nison ništa napiso, nison ništa nauci,
Ne znon reć ni dvi rici.
Kal me niku pito – bit će jedinici.

Tuko som bokun mirniji bit,
Bokun veće pisat i štit.
A sal vako, somo ću mater najidit.

Ni mene briga za te puste škole,
Meni se dražje igrat u te ure.

I ovu pismu pišen priko voje
Neka govorin svima da će bit boje.

Nison von jo niki đak,
A ni ni meni život lak.

Svi ništo išću, pitaju,
Govore da tukon i vo i no,
E ucit, a štit,
Tuko bi i uredniji bit.

Bar ću i bit jelnega dona
Sal me ni briga, a ni me ni voja.

*Luka Alavanja, 5. razred
Mentor: Ljiljana Petric Mardešić
OŠ Komiza, Komiza*

Nevera

Na žolo sidin,
Okolo vonje friškin.

Slušon kalebih viku,
Gledon more, tuce siku.

Najedonput
Nebo se nagrubilo,
Iz pulenta zagarmilo,
A mene svega ismocilo.

*Valentin Car, 5. razred
Mentor: Ljiljana Petric Mardešić
OŠ Komiza, Komiza*

More

More me zibje,
Po žolu drimje.
Voje brode,
Moje sarce krode.

*Valentin Car, 5. razred
Mentor: Ljiljana Petric Mardešić
OŠ Komiza, Komiza*

Dohodi primaliće

Zima gubi furcu i malo je toplije
Sunce je sve veću i puno boje grije.

Twice svaku jutro sve žešće kantaju
Svima hoće reć: - Zima je pri kraju!

Sve je drugacije i sve se oko mene budi
I molo se maška sa storun maškun bludi.

I kalebi ujutro sve žešće škricu
Primaliće dohodi i za store i za dicu.

*Bepo Ivčević, 6. razred
Mentor: Ljiljana Petric Mardešić
OŠ Komiza, Komiza*

Parangol ol jubavi

Zarobi me je parangol
ca plivo je u more,
preplivo je sve škoje
i cilu naše more.

Ku je hitil tu strilu
ca povridila mi je sarce
i u moje lipu tilo
unila garce.

Voli son tebe
i tvoje lipe oci,
i svaki don gledon
ma ni pisma u boci.

Zoc si moje sarce
pukla na dvo dila,
a pul tega sarca
nikal ne bi bila.

*Jan Žitko, 6. razred
Mentor: Ljiljana Petric Mardešić
OŠ Komiza, Komiza*

Kampanel

Stoji.
Nad mojin gradon.
Kampanel svetog Lovre.

Kanta...
Bati...
Rebatije...

Gleda –
tisne kale,
šporke kamene kuce,
puknute kupe,
zabotunane ponistre.

Sluša –
smij furešta,
dičju ciku, viku,
ćakulu,
kalmu...
Prati –
grajski đir.

Gombaje se s grajašima.
Gušta u toplini sunca.
Odolije buri, dažu i jacu.
Fjamenat i bunbal
navišćuju misu, funerale i
matrimonije...

Vavik je bija i bi'će
cima judi i neba.
Svitnjak mojega Trogira.

*Valentina Piteša, 7. razred
Mentor: Ivana Ljubenkov
OŠ Majstora Radovana, Trogir*

Kurijožasta Tone

Vavik ćiri
sa svoje pergule
šjora Tone.

Kurijožasto gleda –
mene, suside, furešte...
Ma svakog covika.
Atento prati
'ko di gre
'ko koga vižitaje
'ko se jubi i 'ko se kara.
Cuje van i miše na šufitu.
Ka policijot!
Jema i kanoćal.
Da ne bi cagod propustila, bajna.
Ka' je nevera
ka' nima ni pasa ni maške
ošervaje se livo-desno
s lumbrelon u ruci.

Vrime pasaje...
A šjora Tone?
Ka makako u svon motu.

*Lucija Ševo, 5. razred
Mentor: Ivana Ljubenkov
OŠ Majstora Radovana, Trogir*

Kroz ponistru jesen

Otvoron škure,
pomalo i pinku..
Nebo je zaškurilo,
kiša rominjo pomalo...
Ča je veće gledon
sve je to jača...
Sve je škurje i puše sve jače...
Nindir nikoga...

Svi su se zabili u teple kuće,
a iz fumorih se dimi i dimi...
Sve je nikako tužno, golo i sivo...
Ma baž grubo!
Jedino lišće poigroje po kolima i igro nike
svoje igre
na vitru u mojemu kraju.

*Zoran Jakas, 7. razred
Mentor: Ivana Belić
OŠ Petra Hektorovića, Stari Grad*

Stori Grod zimi

Zimi se Stori Grod dobro ogorne,
a moli se susid priko plime privorne.
Puše bura i tarmuntona
dobro non je glova zamotona.
Zaspoli smo u devet uri
zima je po ovuoj buri.
Da bar pode malo sniga
za ništa drugo ne bi me bilo briga!
Svi čekuju da lito duojde
i da ova zima barzo pruojde.

*Korina Stančić, 3. razred
Mentor: Vivijana Bižaca
OŠ Petra Hektorovića, Stari Grad*

Zima u Storemu Grodu

Puše bura
muore se pini
triskodu škure
fumor se dimi.

Zima je duošla
skoro će nuoć
nimomo vrimena
za igrat se puoć.

*Roko Šepić, 3. razred
Mentor: Vivijana Bižaca
OŠ Petra Hektorovića, Stari Grad*

Da ni interneta

Da ni interneta
sve bi drugačije bilo
manje bismo znali
veće se igrali
i račune od telefona manje ploćali.

Internet nos je svih ulini
i živote non skroz promini.
Jedon se drugemu po putu neznomo jovit,
ali za poč na "chat", ni potriiba dvo puta reć.

Da ni interneta manje bi doma bili
mami bi veće pomogali
braću i sestre veće čuvali
i u ditinstvu veće uživali.

*Margita Golubičić, 6. razred
Mentor: Leana Fredotović
OŠ Petra Hektorovića, Stari Grad*

U pašu

Na groni kosić

A u paši kozlić.

U kućici tovor riče,

A gospodor na njega viče.

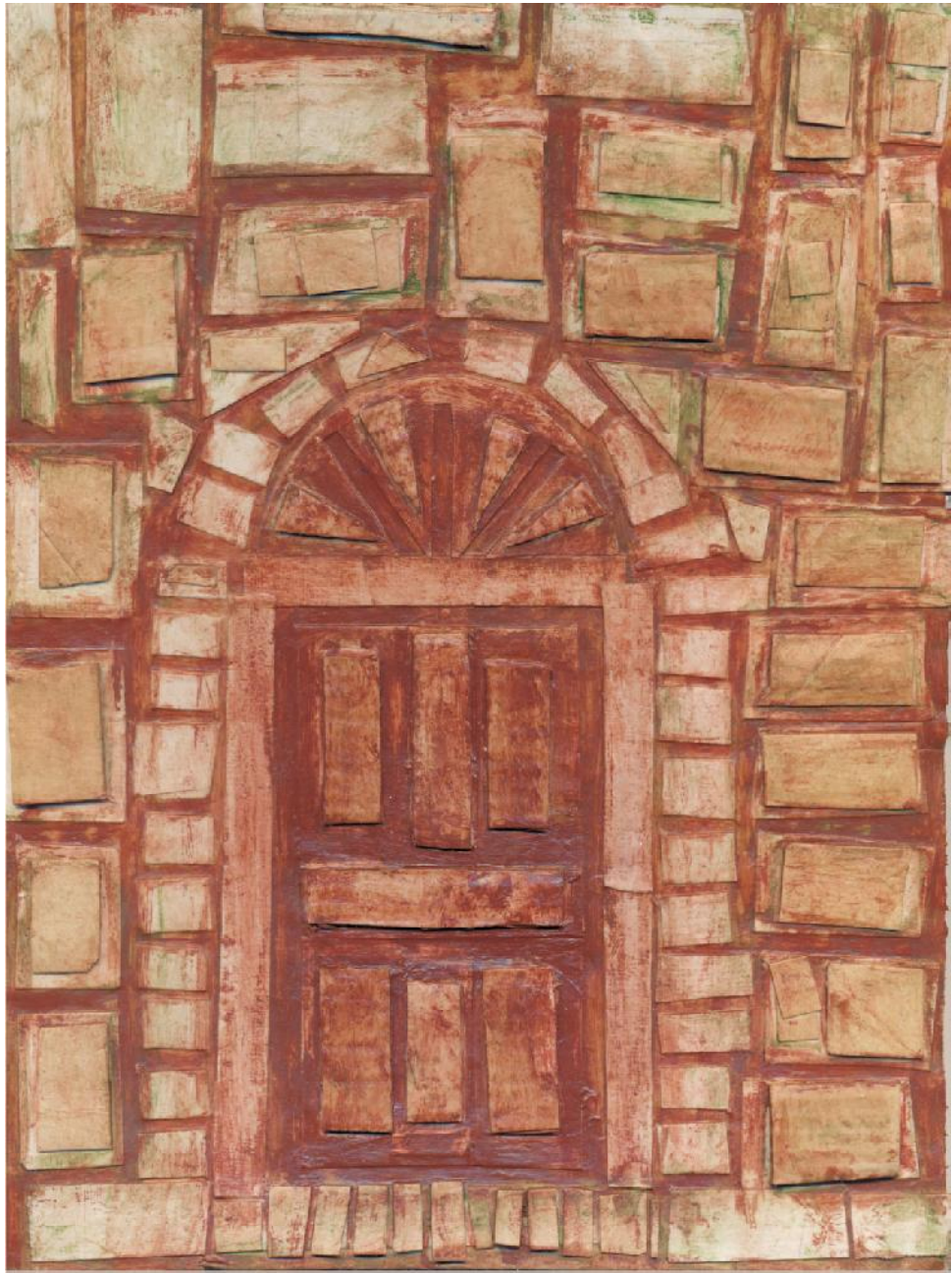
Pas laje

Jer mu je to slaje.

Dica beru cviće

A dide kiće.

*Ivan Kokan, 5. razred
Mentor: Leana Fredotović
OŠ Petra Hektorovića, Stari Grad*

Podne

Muški lavurodu
Stinu dilodu
Dokle Matere
Obid parićodu.
Starice se
Pol strihu
U hlod zbile.

Pol koprivac
dica sela.
Storo nona
Priče plela.

S kampanela
Podne brecne
Svi utekli
U ti moh
Da se spiza
Ne ohlodi.
Koji stroh!

*Antea Jerčić, 5. razred
Mentor: Maja Čapin
OŠ Pučišća, Pučišća*

Barba Pero

Sunce se probije
Kroz obriesle
grone šipka.
Barba Pero
na trupici
Ispril kuće sedi.
Moto brke
kolo prsta
Sunce gleda.
Drće
Predo
Hoćedu mu
prijateji doć.

*Josipa Mihovilović, 5. razred
Mentor: Maja Čapin
OŠ Pučišća, Pučišća*

Obid

Teta Tina pril obid
Čeko muža
da se vroti
Iz gorie
I da zieje donese.

Još dvo
friško gavuna
I terina
začas puna.

*Petar Novaković, 5. razred
Mentor: Maja Čapin
OŠ Pučišća, Pučišća*

Moja škatula

Moja mala plava škatula
meni je najlipša.
U nju stavljan svoje franje i slije.
Ona u svojen četvrtaston drobu
sve moje male tajne krije.
Nosin je u školu svaki dan
i jedva čekam odmor da ostvarin san!
Minjat slije s mojin prijateljima,
e to je meni čista uživancija!

*Piero Butorović, 4. razred
Mentor: Linda Koncani
OŠ Split 3, Split*

Kolino

Rič kolino ima puno značenja:
moja se nona uvijek žali na kolino - da ima vodu u
kolinu i da teško 'oda jer je boli.
I ja jon donesen krpu da zaveže nogu.
Ja san ka' mala
ijadu puta pala s bicikle i rola
i sva kolina razbila,
a peklo je ka' i žeravica
i drala san sa da me cili portun čuja.
Mater mi je zamotala oba kolina,
pa san dva dana odala ka' i robot.
A moj ćaća digod reče za rodičinu dicu
ma pusti i' nisu oni iz našega kolina.
Moj susid šta napravja vodu
ima cijevi i neke druge alate.
Kad je nama pukla cijev u banju
reka je da triba prominit kolina.
Ja to baš i ne razumin.
Čudno mi je to sve s kolinima.

*Lucia Ivančev, 4. razred
Mentor: Linda Koncani
OŠ Split 3, Split*

Špigeta

Jeman jenu špigetu
ća mi nikad
ne da mira
u po ure odriši se
barenko pet puta.
Ja je vezen,
a ona se sama odrišije
pa se po tleju vuče
i šporkaje
i švilaje.
Nać ću jon ja ždronj
i vezaću je s deset
fjoki i gropi ako triba
i neću višje priko nje zapinjat,
trusat i padat.
Neće mene jena špigeta zafrkavat

*Ivana Radošević, 4. razred
Mentor: Linda Koncani
OŠ Split 3, Split*

Jubov

Jubov, jubov, jubov,
Mater mi govori da si ženu tukon noć.
Somo ne znon koju ću, jer sve su lipe ka cvit.
Ma ima jedna molo, lipja je od svih,
Mislin da je ona moj cvit.
Mak moj rumeni, ka sarce ca mi tuce za njon.
Jo mislin, to je jubov.
Jubov, jubov.
Srića mi se dogodila na otoku Visu.
Cvit moj moli doša mi je blizu,
Mislin da sarce će mi puknit jer volin je ko sve.
To sto posto jubov je!

*Tea Acalinović, 5. razred
Mentor: Iva Živković
OŠ Vis, Vis*

Poklod u mome mistu

Svi znomo da je poklod don ludi,
U povorci maškara puno je judi.
Maškare mole, maškare vele
I svi se skupa vesele.
Brigi i problemi nimo ti don
Jer je Jure krivac za svih nos.
Od Mijurovca, priko Luke i rive,
Fermo se u Općinu na žmul pive.
Vazmu se kjuci našega mista,
I onda put Kuta s Johnsonom trista.
Johnson je, judi, tovar naš dobri
Jer svakega godišća Jureta vozi.
Na Kut se bokun tonco, pije
I provje ku se iza maske krije.
Johnson zareve: "Vajo nose poč,
Na Klapavicu pri noći doć!"
Štije se *vrabac* i svima bude dosta,
Jureta se žeže da ništa od njega ne osta.
Gori Jure, oganj je veli,
I svima nama dobro želi.
Posli tega u hotel na tanac,
Još bokun smiha i pisme pa na spavanac.

*Drago Blagojević, 5. razred
Mentor: Iva Živković
OŠ Vis, Vis*

Snig je pa

U sišnju
jene noći
doletile
pahuljice bile
zabilile grad
žamorile riči
u kalami
cika i vika
sa svih stran
snig je pa
svi se veselu
pa i ja

*Josipa Božić Kudrić, 6. razred
Mentor: Velimir Pašara
OŠ Vjekoslava Paraća, Solin*

Sunce daruje lipotu

Jubi nas teplinon
Grli dobroton
Životu daruje lipotu
Spas je za nas
Miluje dan
Druguje s menon
Grije crljene krove
Budi nas rano
Uvečer gre počiniti

*Ivo Delaš, 8. razred
Mentor: Velimir Pašara
OŠ Vjekoslava Paraća, Solin*

Moja Hrvatska

Smaragdno more
Masline u cvatu
Poja šenice u zlatu
Visoke gore
Moja su punina
Moja su domovina

*Ivana Domazet, 8. razred
Mentor: Velimir Pašara
OŠ Vjekoslava Paraća, Solin*

Sunce i ja

Sunce
Dobri vični prijatej
Ča me grije
Osvitli mi dan
Čini me veselon
Osićan
Njegovu lipotu
Gasi mi
Crne slutnje
Pozdravja me
Svakodnevno
Piva
Strasno svoju pismu
Pismu svitlosti i mirisa
U ognju litnega dana
I ugrijanoga mora i šljunka
Sve reste
Pod suncen
Ono je naš život
Zlato sunca
Treperi u našin srcima
Usidreno je i u moju dušu
Volimo se sunce i ja

*Manuela Ena Eterović, 7. razred
Mentor: Velimir Pašara
OŠ Vjekoslava Paraća, Solin*

Litni zov

Zove me lito vruće
Dok sidin u hladu kuće
U sobi san ostavila knjige
I zaboravila školske brige
U moru sritna plivan
I novi litni dan snivan
Lito nan je svima milo
U njemu užije društvo cilo
Niki volu zimu i snig
I ledeni bili brig
A ja volin more i lita
I brode ča navigaju okolo svita

*Hana Grizelj, 7. razred
Mentor: Velimir Pašara
OŠ Vjekoslava Paraća, Solin*

More

Sviton se širin
Divljan pa se smirin
U meni nebo se ogleda
Živin i ispo leda

Kad me meštralić gurka
Sve se u meni uzburka
Nevera me jako ljuti
Na dobro ne sluti

Kad sve se stiša
Kad stanu vitri i kiša
Kad me ništa ne baca
Buden samo bonaca

*Lara Katić, 6. razred
Mentor: Velimir Pašara
OŠ Vjekoslava Paraća, Solin*

Moj kraj

Težak li je ovi kraj
Kamenit, oštar, neumoljiv,
Nikad ga uzorat, nikad okopat.
Da je baren ledina, polje nepregledno.

Teška li je ova zemja,
Crna, tvrda, suva,
Uđe u usta i ne da se isprat.
Da je baren delta plodna, blagorodna.

Težak li je ovi život,
Mižeran, gladan, trudan,
Ne da čoviku oda' nit ni časa.
Da je baren odmorit prid smrt.

Al' moj je kraj i moja zemja
I moj život seljaka težaka,
Po rođenju taki mi je usud.
I ne bi' se s nikin minja.

*Marin Maretić, 8. razred
Mentor: Velimir Pašara
OŠ Vjekoslava Paraća, Solin*

Slike jeseni

Jesen ziba grane tanke
Magle plazu na sve strane
Žutu se ponistre zavičaja
Šuška tapet lišća jeseni
Boje pituraju svaki kantun
Idru slike sanjive jeseni

*Andrea Zečević, 6. razred
Mentor: Velimir Pašara
OŠ Vjekoslava Paraća, Solin*

Dragi naš nono Darko!

Govoru da je danas u Ameriku veliki praznik,
Ali ne znamo koji je to bezobraznik,
Reko da je Američke neovisnosti dan
Važniji nego tvoj sedamdesetosmi rođendan.

To je dan kad ti skupiš svu dicu
Damira, Tončeta i Ivicu
I njihovu žensku polovicu
I svoja dvo unuka i četiri unučice
Ajme meni koliko je to dice,
Pojist ćemo ti - sve polpete od tikvice.

Onda ćemo govorit kako se još dobro držiš
Jer paziš da se na joko sunce ne pržiš,
Kako još nisi zaboravi držat motiku,
Derat mačke iz mora i napravit jutiku,
Sodit pomidore i činit šošu za manistru,
Po potrebi napravit odrinu ili ponistru.
A još pratiš i političku scenu
Od koje čovik somo će ne dobije na oči mrenu,
Tebi je somo malo štetila sluh
A za puno stvori danas je boje bit gluh.

78 : 6 = 13 podilit dvo broja nije nikakva muka
Svaki trinaest godin života dobi si po jednega
unuka.

I fola ti Bože
Za sada su dobri da boje nemože,
Pivoju, sviroju, kamen klešu, ribu lovidu
Dobro učidu, a neki se već i ženidu.
Po će onda doć i dan
Da ko pranono slaviš rođendan
Za tvoj rođendan dragi nono
Želimo ti tutto molto, molto buono!

*Meri Juras, 7. razred
Mentor: Stipan Šandrk
OŠ Vladimira Nazora, Postira*

Gotovo je

Gotovo je,
Gotovo!
Nema suđenja više
U sudnici sve je tiše.

Gotovina je pravedan
Ide doma slobodan,
Hrvatska se veseli
Moj nastavnik od radosti:
Svima petice dijeli.

Bila sam mala
Za Oluju nisam znala,
Ali su nam rekli:
Da se nije dogodila
Hrvatska se ne bi oslobodila.

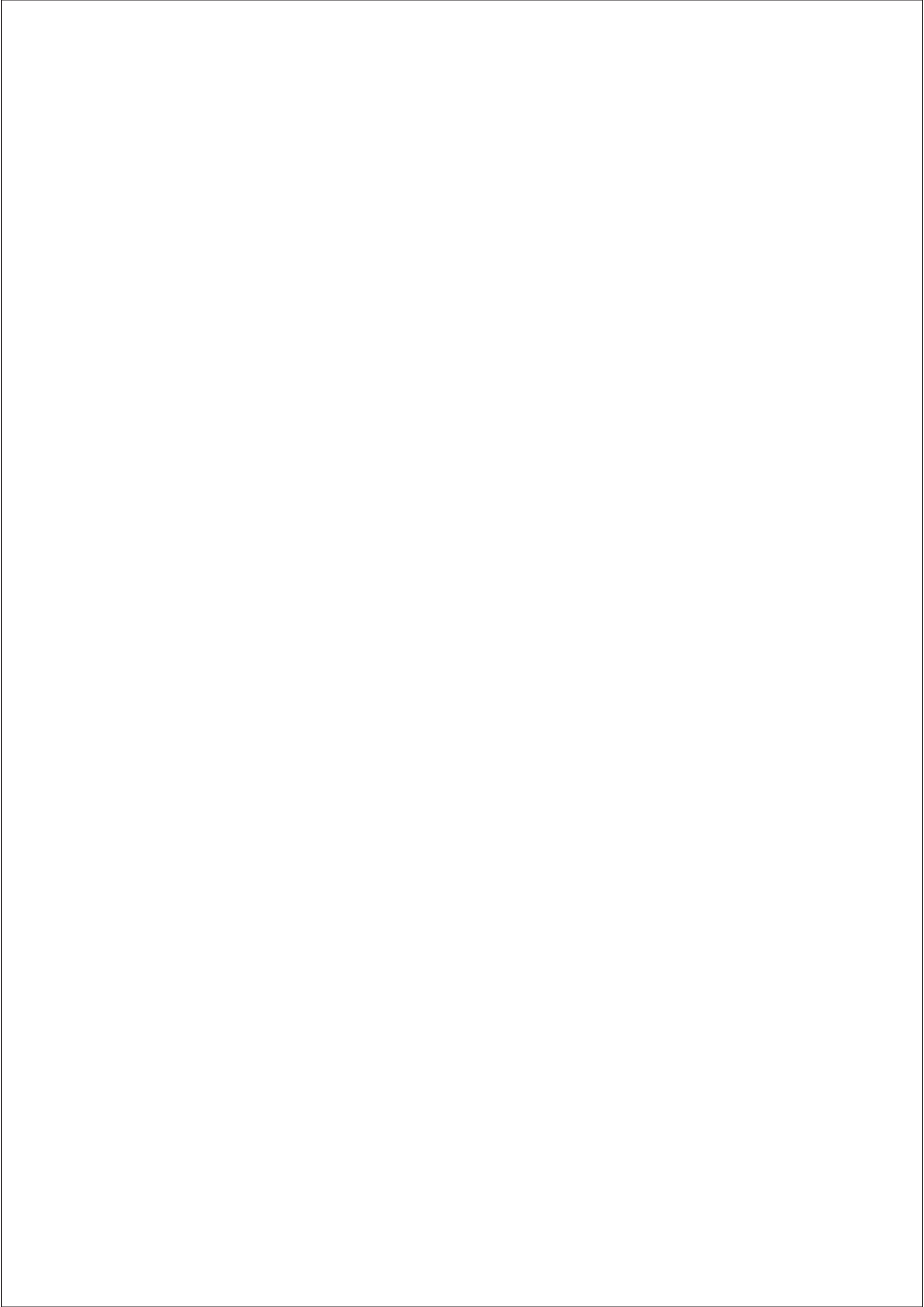
Dragi generale
Primi naše hvale,
Kad uhvatiš malo mira:
Dođi u naša Postira,
Da čujemo iz prve ruke
Tvoje Haške muke.

Gotovo je,
Gotovo,
Hvala ti, Bože.
Sad se naprijed može!

*Meri Juras, 7. razred
Mentor: Stipan Šandrk
OŠ Vladimira Nazora, Postira*

Dječji Pričigin

CRVENA KOZA

Kiša je lila ka iz kabla, a mi, oću reć moja ekipa, ni znala di ćemo i šta ćemo. Tu večer bilo nas je četvero. Izašli smo vanka neznajući da će kiša sve jače padat i da ne će prestat. Stavili smo kese na glavu i tako điravali po mistu. Parili smo maškare, oliti izvanzemaljci.

Mrklina, pljusak, vanka nikoga, a ko bi i izlazi po tako grubon vrimenu.

Bili smo mokri ka pivci, toko mokri da se cidilo s nas pa smo odlučili poč doma. Trkali smo, smijali se, gurali i vikali misleći da smo sami, ali u daljini smo vidili jednu tamnu sjenu. Valjda je bi niki naš mišćani, a mi smo se malo pripali i počeli još brže trkat galameći.

Ušulja san se u kuću da me moji ne vidu i ne čuju, uleti u banj, skinu mokru robu sa sebe, otušira se, obuka pidžamu i brže boje uleti u posteju.

Ujutro kad san se probudi bolilo me grlo i kašja san, ali san mora poč na misu.

Isprid crikve ništo su se stariji šapjali i smijali. Nisan razumi o čemu je rič. Tribalo je ulist u crikvu i uvatit misto za sest.

Misa je završila. Niki su se kako je to običaj zadržali vanka i čakulali. Ču san svoje ime i još nikih iz moje ekipe. Ali zašto? Ča nas se spominje? Spominjala se i koza, Đurina

koza, a malo poslin se i on pojavi s kozon.

Ma ni to bila ona ista koza, već crvena koza, koza opiturana u crveno!

Svi su se počeli smijati i gledati prema nan dici. Okrivili su nas poglediman, nas dobru dicu za to pituravanje.

Prošlo je od tega dišpeta desetak dan, ni se zaboravilo jer se još prepričava i smije Đuri koji uvijek ništo grinta i beštima, ali se ni dan danas ne zna ko je to napravi!

*Ivan Braškić, 6. razred
Mentor: Mirjana Stanić
OŠ Grohote, Grohote*

DIŠPETI

Ispriča bi van ništo o mojen ocu i njegovin dišpetima.

Ovo ča ću van sad reć dogodilo se kad je moj pape jema 6 godin.

Moj nono van je spava otvoreni usta, a da to ni ni zna. Moj pape poslin obida ni jema ča činit, oću reć bilo mu je dosadno pa kad je ugleda nona kako blaženo spava i hrče otvoreni usta s ispadnutin jezikon vanka palo mu je napamet da bonbon koji je jema u šaki ubaci u nonova usta. Bidan non se deboto uguši. Probudi se, zakoluta očima, uvati za grlo i progUCA bonbon.

Kad je doša bokun sebi, nakon straja i šoka, proradi je bis pa je dovati oca i bum nogon u guzicu, a otac drito u more.

Eto to van je bi prvi dišpet moga oca. A nisan ni ja puno boji jerbo kad san jema 10 godin i ja san voli činit dišpete, a i danas. Jema bit da nan je to u krvi, oliti u genima.

Tako san ja našen susidu, a nadimak mu je Posrapokrivo, kad ga ni bilo za vidit ispri kuće na kvaku stavi lipilo, isprid vrat pločice namaza maslon, a na obišenu jaketu nataka udicu koja je s krenon bila povezana sićon vode.

Kad se pojavi, a mislin da je odspava u ladovini iza kuće jer je bi još sanjiv i malo smantan kreni je prema kući i dogodilo se sve kako san i smisli. Uvati je kvaku i ni moga ruku odma odlipit, noge su klizile pa je pa i razbi deboto škinu. Osta je ležat i ni se moga maknit, a kad se konačno

uspi dignit potega je jaketu svon forcon jerbo je bi bisan,
krena se makla i aktivirala sić s vodon pa ga okupala.

Svima i svemu je beštima i nabraja. Čula ga je cila kaleta
pa i moji!

Kad san doša doma moji su doznali ča san učini. Nisu me
tukli, nego su me tutnili pod ladni tuš.

Eto judi moji neka je meni i van pouka da se posli dišpeta
ne vraćate odma doma, vengo pričekajte dan-dva.

*Ante Koludrović, 7. razred
Mentor: Mirjana Stanić
OŠ Grohote, Grohote*

MIŽERIJA

Puno puta, kad se nan daci obid ni sviđa i materi zagrintamo ča je to opet skuvala ča mi ne volimo, dida samo zavrti glavon i reče: "Joj, dico moja, ne znate vi ča je glad, niste vi mižerije okusili!" onda nan ispriča štoriju ča smo je već sto puta čuli:

Kad je on bi mali ka mi sad, ni se imalo spize obilato za svakoga nego se dililo ko je više zasluži. Najprin pape, jerbo on puno radi za cilu familiju, onda mater, a daci najmanje. Dica su bila žejna svega i na sve načine su provali privarit mater da dobiju još bokun friškega kruva, ma ni bilo koristi jerbo drugEGA bokuna ni bilo. Život je bi težak, a naročito na škoju. Mižerija je potirala jude po cilome svitu. Otišli su tražit boji život.

Dok nanovo slušan didovu štoriju pari mi se da je jopet došlo isto vrime. Slušan ovih dan' kako mladi judi bižidu iz Hrvajske u Kanadu, Ameriku jerbo nemadu posla, stana, šoldi...

Jo, kakova su vrimena došla? Sve će jude potirat sa škoja. A skula?! Ma da ne pripovidan! U ciloj skuli nas je šezdesetak, pa ča to ni sramota? Nema se nizašto. Eno radnicima opet smanjili plaću. A sve je poskupilo. Sad me sram pitat papu za novi mobitel, mater da mi kupi nove starke. Sram me ča nisan izila kiseli kupus kojega ne volin, a drugi bi bili sritni takvin obidon. Sram me ča nisan boje slušala didove štorije i cijenila sve ča iman. Bože moj, gruba li je ova mižerija. Nadan se da će ča prin proć i da će se judi vratit svojim domovima, a da će u mojoj skuli bit bar još ovoliko dice.

*Magdalena Sinovčić, 4. razred
Mentor: Jasminka Škeva
OŠ Grohote, Grohote*

MOJ NONO

Isprivedit ću van kratku štoriju o mome nonu.

Moj van se nono zove Ante, a svi ga zovu Tonči. To mu dojde ka niki nadimak.

Živi on i lavora na najlipjen škoju na cilen svitu, na Korčuli.

Moj nono je jedan puno vridan čovik. Nima mira njanci minut. Cili život nešta fatiga. Ne zna on kalmat, reka bi moj pape Nikša.

Kad dojde s rabote, odma gre u poje okopavat lozu oli čistit oko maslin.

A pridvečer najviše voli poč na barku i surgat posrid vale. Onda vrže udicu i gleda ćapat čagod ribe oli koju lignju sutra za obid.

Ma voli van moj nono i mriže i vrše, voli sve ča je oko mora. Uvik side na škaf od barke i gleda more, mrkentu i bore. I gušta. Gušta, svitu moj!

Moj van nono puno puno voli naš lipi škoj i život na njemu. I mene je naučija kako ga volit. Ne bi ga minja za sve zlato ovega svita!!!

*Kristijan Tomić, 1. razred
Mentor: Nikica Sikirica
OŠ Lučac, Split*

BABA I INTERNET

Ni babe nisu više šta su nekad bile. Priča mi mater kako su se prije stare žene okupljale na šentadu ispid stare peškarije i po cile dane plele, oli kuverte za pokrit postelju, oli miljete koje su stavljale na svoje drvene kredence, oli su raspravljale i kudile suside i dicu. A danas, danas vam babe idu na Internet. Ona moja po dvi ure sidi za kompjuteron. Proučila je svu botaniku, pročitala ijadu receptat, zna sve o svim bolestima, sve ih je našla na Internet. Ako koga ne sladi, samo pita babu šta mu je, i ona ka pravi pravcati likar da odgovor iz prve ruke. Bože moj, ona van se u sve razumi. Jadan moj dida ne smi ni progovorit, ona ga odma poklopi: "Nije tako, nemaš pojma ja san sve to pročitala na guglu." Onda dida poludi: "Skroz si rebambila, luđi je oni ko ti je da tu škatulu, sve to triba zajtit kroz ponistru." I tako iz dana u dan. Sad smo svi u problemima, baba nam je postala prava ovisnica. Ne ji, ne pije, ne izlazi iz kuće, sad je još i fejs napravila. Otac mi se skroz zabrinija, a ni materi nije sve jedno. Potražili smo pomoć kod susida Ive. Nadali smo se da će nam on šta pametno reć, a kad ono i njegova mater po cile dane visi na kompjuteru, i stara Tone iz Pasika i baba Domina, teta Luce i ko bi zna, cili grad.

Babe stvarno nisu šta su nekad bile.

*Karmela Ciciliani, 6. razred
Mentor: Nađa Mikelić
OŠ Petar Berislavić, Trogir*

VAPOR

Kraj je šeteman. Bati deseta ura. Ukrcajen se na vapor, dajen noštromu kartu, najden misto za sist i čekan da partimo. Odmolaju se cime, barba daje u šiju i partenca.

Dica trčidu po salonu, matere za njima viču: "Dite, ubit ćeš se! Koliko put ti moran reć da sidneš, di si poletija?" Nismo vengo partili, moramo se opet fermat. U Seget se krcadu auti i kamioni za Mali i Veli Drvenik. To dikod traje i po tri kvarta od ure. Vaporon se na otok pribaciju cimenat, žalo, blokete, matuni i sve ča judima triba za napravit bokunić vikendice. Tod se krca i kamion o škovac, dva puta na šetemanu. Priko zime ga nije toliko loše trevit, ali liti, svitu moj, kad škovace uskuvaju, to vonja ka fonja. Kad su se svi ukrcali, diže se sprida rampa, opet u šiju, okrićemo se prima punti o Donjega Okruka i gremo. Iza škine ostaje Trogir, a provon gremo put Ploče.

Bonaca je ka uje, a vapor ostavja bilu crtú za sobon. Asti ca je lipo danas bordižat. Na vaporu svak svakoga zna i uvik se ništo dogaja. Mlađarija se gre malo banjat, a stari svit se tornja iz likara. Najsmišnije mi je kad počnu iz saketi vadit špicalije pa zovedu: "Mala Cvejina, nu dojdi sekund, jeman te ništo pitat!". "Ča van triba, teta Draga?". "Nu, molin te, pročitaj mi za ca mi je ovo tod. To mi je dala ona mlada likarica." "Ovo su van tablete za štumik i morate jih pit ujutro, ove za glavu isto morate pit ujutro, a ove su van da mi lipo spavate. Njih pijete uvečer posli večere."

Oni zapantu po pituran koje su za ca pa, poslin svega, pitaju: "Znači, mlaja, jedna zelena i jedna bila jušto poslin galetini i mlika, a ova šarena poslin večere." Nima mi druge nego učinit mot glavon da je tako. Stariji se judi karaju: "Ma, najlipje je imat ribu za obid pa posli obida malo bumbit bevande i ić leć", veli cotavi Jozo. "Ma ajde,

pijanduro stara, samo na vino i rakiju misliš. Jemaš ti i ženu i dicu koje treba ranit!" nastave se karat. Žene bokun proćakulaju: "Moja ti ćer Marija jema dvoje dice, ma nu, vidi jih kako su mi šesni. Ovo ti je mala Kate, a ovo Špiro." "Ajme, ca su šesni, a ova mala jema tvoje oči, a?". "Je, je. Babina lipotica!"

Lipo na vaporu proćakulaš, nasmiješ se i najidiš, a bogami padne dikod i lipa marena kad se iz borši počne vadit murtadela i friški kruv. Prva štacija - Veli Drvenik! Arija čudno vonja. I Pločari se dižu ka i domaći. Nastane šušur i konfužjun. Potižu se ramine i borše. Nosu se kese pune bibiti i spize, ali sve pod oštrin okon nas Pločara. Svi čuvaju svoje bagaje jerbo se onima iz Veloga dogodi da in se peta borša za ruku, ka ča se dogodilo jedan put. Moj dida je sakrija bagaje tete Tončice. I ona je, bidna, kad se iskrcavala na Ploču, sinjala da joj falidu bagaji pa udri u plač. Suza suzu goni, a moj dida krepaje o smija. Na kraju joj je pokaza di su joj bagaje pa je zaradija sladoled.

Taman marenaš i vapor počne akoštavat u porat. A to van je gušt. Prid vapor dođu svi ca mogu odit. Sve karijole i svi traktori se skupidu vazest provištu. Pet minuti traje konfužjun, svak svakoga zove, svi govoridu u isto vrime, tiraju, potižu... Ma ludilo! I opet se odmolaje cima, barba u šiju daje i u portu ne ostane ni pasa. Ne razumin one ca bi tili ukinit ili smanjit pruge za škoje. Tamo judi žividu kad vapor akoštaje!

I zato, judi, ne činite monade. Ne dirajte vapore jer ne znate koliko gušti jema i koliko oni značidu judiman ca žividu na škojima. A ja jopet jedva čekam petak da s vaporon gren na Ploču.

*Josipa Vukić, 8. razred
Mentor: Slavica Rožić
OŠ Petar Berislavić, Trogir*

HOMO U POJE

Kad je muoj nono bi mlaji, svako jutro je sa svojin ocen hodi u poje. Imali su puno luozja i maslin. Svako jutro su se armivali da čogod ne zaboravidu jer u to doba još ni bilo motorih, a do nikih pojih je vajalo hodit i dobru uru.

Tako su se jedno jutro armivali za u poje i portilli na noge put Borićevice. Kad su arivali odma su počeli okopovat luozje. Ni puno pasalo a govori Jakov: (muoj pranuono) "Asti stuo! Ostali su mi španjuleti u onu drugu jaketu! Hod ća Mate, puoj nose pa mi ih dones." I ni bilo druge mojemu nuonotu nego da ide nose do doma u Molo Selo i donese ocu španjulete, a tuo hoće reć ura hoda tamo i nose.

Ovo mi je droga štuorija mojega nuonota jer kad danas pogledon i do butige se grije sa auton, a svi nindir kuridu sa motorima.

Kako su se ova doba žvijelto prominila, ča govorite?

*Mateja Dulčić, 3. razred
Mentor: Vivijana Bižaca
OŠ Petra Hektorovića, Stari Grad*

NAŠ AGER

U Ageru imamo puno pojih. U jedno poje moj otac je dove tovara i kobilu Šakiru. Svaki don otac nos je vodi na jahonje do Dračevice.

Morali smo prodat kobilu jer je izila tuje masline. Osto je tovor koji je dobi prijatejicu kozu.

Jednega dona njih dvoje su utekli put Kobla. Iskali smo ih dvo dona i na kraju smo hi nošli u Rudinu. Izgubili smo kozu, a tovor Bepo je osto som.

Sad u Ageru u naša poja grijemo somo brat gruožje.

*Marta Miloš, 3. razred
Mentor: Vivijana Bižaca
OŠ Petra Hektorovića, Stari Grad*

NAŠ AGER

Jo sa taton čijesto grijen u Ager. Šijetomo do barba Markota mesora koji imo puno beštijih. Njegova kućica je usrid Agera. Tamo su moja dvo nojdraža pasa; Šćula i Nera. Moj tata, barba Marko, jo i pasi grijemo na bardo Starač napojit Markotove kobile i toware.

Kad se vrotimo na Slavač domo pasima ist, a kokošima zobat.

Nimo lipšega poja od našega Agera!

*Pia Miloš, 3. razred
Mentor: Vivijana Bižaca
OŠ Petra Hektorovića, Stari Grad*

LUCIJA I KOTA

Jednega dona otac je reka svojim ćerima Luciji i Koti da grijedu sa njim u Ager u poje brat masline. One su odma parićale ćoguod za izist kad budu u poje.

Kad su duošli vazijeli su siće i poćeli brat. Sestre na jednu bondu, a otac na drugu. Hodili su sve daje i onda ih je ćapala nuoć. Lucija se sitila kako ih je otac ući grodit trim. Poćele su kupit stinje i napravile su trim. Unutra su se zabile u jedon kantun jer su se pristrašile. Vazijele su sić i poćele ist ono ća su doma bile parićale. Vonka je ništo šušuralo. Tuo su divji projci orali oko maslinih. Tije noći su ćapali stroha. Zaspoli su rano u zoru. Onda se Kota digla i išla na Draćevicu napit se i oprat robu.

Kad se Lucija ustala poćele su trožit mamu i oca, a kad tamo kod njihovega poja judi ih trožidu. Vrotile su se mami i ocu i sve im isprovjale.

*Korina Stanćić, 3. razred
Mentor: Vivijana Bižaca
OŠ Petra Hektorovića, Stari Grad*

TOVOR I JO

Šijeto son se po Ageru. Ager von je Starogrojsko poje koje je zaštićeno.

Ali neka je ono zaštićeno, u njega se isto uvuka jedon tovor.

Ovako von je tuo bilo. Grijen jo tako pomalo po poju, kad ono isprid mene istorko tovor. Jo son se kruto pristraši, ali pristraši se i tovor. Tako smo nos dvo torkali jedon isprid drugoga dokli on ni uteka u luozje, a jo na put.

Kad bi ga opet iskontro do bi mu pinku jist i postali bismo prijateji.

*Mihael Silić, 3. razred
Mentor: Vivijana Bižaca
OŠ Petra Hektorovića, Stari Grad*

MUOJ NUONO RIBOR

Navrašćen od godišć, umoran od muora svako jutro vazimje svoje uorte, i pomalo s noge nanogu partije pud svuoga darvenega kaića.

Gledo pud zapada, pari lipo vrime, a sa istoka se začornilo, zalampalo.

"Ni tuo ništa", propenso.

Odriši se od kraja pa pomalo na vesla do pošte di hito u muore svoje uorte.

Pinku je vitra:

"Hoće mi odnit mriže?

A i vorša mi je na puntu.

Čaću sad?!

Sad je ionako sve već umore,
takat ću španjolet i čekot čaće bit."

Paso tako don. Izvuče voršu sa dvo, tri pirka, a u mrižu puno kašet ribe koja je cilu mrižu izrapovala.

"Neka je rapova, zakarpit ću je sutra ionako zove slabo vrime."

U konobu karpi muoj nuono mrižu i meni provjo čamu se dogodilo.

"Paso son jo sinko muoj puno gori vitar i bote, a tuo je moj život.

Jerbo jo bez muora, kaića i mriž nebi bi živ."

*Josip Franetović, 6. razred
Mentor: Leana Fredotović
OŠ Petra Hektorovića, Stari Grad*

OPONKI I PATIKE

Jo san strošno kurjuož i uvik pitnon store none ča je i kako je nikal bilo.

Lako ti je storu nonu užgat!?

Olma puočme govorit da je uvik bilo tieško prihronit se, apožito vega rata, kal ni bilo nišesa za izist, njonka za lik. Ona je jednon put, kal non se nojmlaji sin nadu ol gloda i debulice, skupila sve zloto ča ga je u kući imala: rukuovni prsten, roćine i kadienicu ča non je muž darovo, bracolet i medajicu ča su ćeri doli za kršćienje – sve vridno ča je muogla skupit – ne bi u šaku stalo. I išla je u Split na Pazor, da non to jelna Vlahinja zamini za pulientu ol frmentuna. Vlahinje su dovale "žuto za žuto". I tako je nona za šaku zlota dobila šaku puliente. I cili je život proklinjola nu Vlahinju: "U gujku ti ostalo moje zloto, dabuojda!"

Znala je da dušu griši i da ni lipo kliet, ma opet – ko će odolit!

A nuono govori da su dica nikad uvik bosa hodila. Nikor ni pito je hi badodu stinje. Kal bidu se dica požalila da nimodu postoli, stariji bidu olgovorali:

"Dite moje, če ćedu ti postoli, zimi ni guj, liti ni zima, onda – čo!?"

Ma, kal bi duošlo vrime da se dite upiše u skulu, vajalo je jemat postole. Bare jelne u kući, kojega bilo broja. Činile su se doma, ol kože.

Ma ko će dat kože!

Ol kojie kože?!

Da bi nuono dobi oponke za u skulu, vajalo je ubit tovara. Jelniega storega, ča je jedva hodi, ma opet – bi je dil fameje.

Vele ti je truda podnila to bidno beštija!

Kal je nuono dobi oponke ol tovara, s lipon zavrnuton punton, gledu hi je ko oči u glovi. Zato će su vridne. I još veće zato ča su od njegovega tovara.

Parilo mu se da ga tovor na škini nosi dokle je u njima gazi. Somo će nin ne bi reko: "Šo, moje oponke, de! Još malo i duošli smo!"

Voli hi je i zato ča je mogo coknut bubanicu bez da mu se rascvate i prokrvori veli prst na nozi! Ča se tiče polplatih – tvrdijo je bila njegova koža nego koža od opanok. Mogo je trkat po škajima bržije i lašnje nego u opankima.

Obo svemu temu san misli niki don dokle san gledu svoje nove Adidas patike.

*Gianni Galinović, 3. razred
Mentor: Željka Martinić
OŠ Pučišća, Pučišća*

KAKO SAM ZAVOLIO HAJDUK

Svako dite u Dalmaciji rano nauči volit Hajduk. Ja se jedva sićan kako sam ja zavolija Hajduka i nogomet, toliko je dugo u meni taj osjećaj da sam s rođenjem posta vječni Hajdukovac.

Kad sam bija skroz mali, nekako prirodno san se počea zanimat za balun. Svašta su mi davali u ruke, ali samo se balun lipija za moje noge i ruke. Onda su mi mater i ćaća počeli pričat o Hajduku, kako je to slavan klub s bogatom povišću, a ja san odma zamišlja kako bi bilo lipo otić jednom na utakmicu. Onaj osjećaj kad me ćaća odveja na utakmicu, pamtit ću do kraja života. Cili šušur prije i posli utakmice, pa moj strah i ponos kad san uša na stadion, pa gledanje na teren i navijanje...

Žaj mi je šta sad Hajduk nije jak klub, ali Torcida i svi kojima je Hajduk u srcu uvik tako snažno navijaju za njega, da se Hajduk jednostavno mora sredit. Mi smo jednini navijači koji i kad izgubimo utakmicu, navijamo ka ludi i opet nekako ne padamo u depresiju, ma koliko nam izbužali mrežu. A kad dobijemo, posebno neki jači klub, onda fešta traje danima. Svi su sritni i zadovoljni ka da su dobili iljade kuna na lotu. A priča o utakmici bude glavna tema svih razgovora, barem muških.

Ja već sad znan da ću cili život ić na Hajduka, da neću odustat od navijanja i da mi je ušlo u krv volit Hajduk, ka šta volin svoje Slatine i cilu Dalmaciju.

*Jure Ljubica, 5. razred
Mentor: Marina Ležaja
OŠ Slatine, Slatine*

FEŠTA SV. DUJMA

Od puno fešta, meni je najdraža ona na dan Sv.Dujma u našeme Splitu.

Sedmi majski dan je gotovo u pravilu uvijek sunčan, pa judi vole reć da to sv. Dujam tako oće.

Svi se judi na taj dan iz cile okolice, od Zagore do otoka sjate na Marmontovu i čakulaju. Riva je puna ka šipak.Mlado i staro šeta gori-doli, ka dvosmjerna rika, kolona teče. Od pazara niz rivu poslažu ka srdele, razni štandovi i uslužni objekti. Oni viču i nude, a prolaznici pipkaju, kupuju i gledaju. Svi se deru i viču da bi mogli naglasat onu viku i dreku koja vlada na rivi. Dica obavezno šušćaju sa onin drvenin ticama na šćapu. Roditelji ih vuku za ruku, a oni među gomilom onako smantani ili nešto voze ili gledaju visoko u balun, koji pleše i zapinje za jude, ili zamrćenih faca ližu šćernu vunu.

Po dobremu obićaju triba ić do košaraša i triba kupit nove kuvaće, na pazaru kušat i kupit prve zrile jagode ili u podrum pogledat izložbu cvića.

Sajam je to koji traje cili dan. Vrv događaja je velika tombula. Tu judi malo stanu da boje ćuju kome se nasmišila srića, a onda opet đir po rivi da se ćuje kakva je navećer muzićka pozornica.

Dan je to kad triba obuć dobre i lagodne postole. Dobro se iznosaju, al, virujte mi, iplate se.

*Tea Domić, 5. razred
Mentor: Marina Ležaja
OŠ Slatine, Slatine*

PUŽI

To je bilo pod nastavom. Imali smo prirodu i išli smo brat cvetje i druge trave za herbarij.

Dok sem gazil po trave našel sem prvo jednoga, a onda mam drugoga i trejtega puža, puno, puno sem ih našel. Igral sem se ž njimi, a onda se setil da ih denem na cestu. Slagal sem ih jenoga do drugoga. I čekal. Prvi auto neje pregazil niti jenoga. Ni drugi, ali trejti i četrti je prešel preko njih i ostala je samo ljigava fleka. Smejtal sem se tomu al ne dugo. Nastavnica je to vidla i mam smo se morali vrnoti v razred. Održala mi je propoved i rekla da zutra donesem kućicu od kartona, za ftice, koju moram sam lepo napraviti. Bilo me je sram. Jako sem se trudil da lepo i uredno napravim kućicu. Jedva sem čekal da ju donesem i nadal se da bom dobil peticu, al ne bilo tak... Nastavnica ju je zela, hitila na pod i zgazila. Bilo mi je smešno gledeti kak ju gazi al ne dugo. Pitala me jel znam kaj to znači?

Bome sem znal... Je, je sad znam, rekel sem kak sem pogrešil, oprostite, ne bom više nigdar mučil živa stvorenja. Trdo sem odlučil da nigdar više ne bom del puže pod auto... Nigdar... Al ih bom morti jel.

*Stjepan Iharoš, 7. razred
Mentor: Draga Vranješ Vargović
OŠ Vladimir Nazor, Virovitica*

VESELICA

Leto kak leto. Skupilo se društvo. Veselo, bez ikakve brig. Puno nas je bilo. Lepa vrpa. Neje nas bilo briga ni za kaj. Ludeli smo srećni, kak bi moja baka rekla: Mlado, ludo.

Morti smo preterali al nam se to ne činilo tak kak da smo prešli crtu. Bili smo preveć veseli, kak da smo pušćeni z lanca. Sami. Bez starcov i bez njiovoga zanovetanja. Majina je hiža bila prazna, kak stvorjena za veselicu. Starci so bili v Zadru, na nekakvom poslovnom putu, cela dva dneva. To je bila veselica za zapamtiti. Plesali smo, popevali, a nekoji so se bormeš i kušovali. Nešće je dosel pivu i cigaretljine, nek se najde, za bolše raspoloženje. Bili smo face, osmaši... Nišće nam ne raven. Onda, posle pol noći, polako smo se z hiže si seljili v šekret. Bluvali smo i bila nam je muka, al nismo vgasili mužiku. Još smo i dalje pušili i pili. Nekoji so ležali kak snoplje, prekopitani jeni prek druge. Onda je nešće pozvonil na vrate. Otparli smo i ostali bez reči. Pred nami so stali plavci. Gotovi smo, grdno smo nadrapali mislila sem. Ž njimi so bili i susedi. Oni so ih pozvali jer kak vele od nas neso imali mira. Si smo pognoli glave i čkomeli. Otpeljali so nas v milicijskom kombiju i još k tomu i se prazne flaše od pive. Smrdeli smo na dim kak šunke z tavana. Čekali smo ranje i starce da dojdo po nas. Nismo više bili glavne face, a bormeš smo se mam i otreznili.

Mene je to bila škola gorša od one prave, v koje me ocenjujo z ocenami od jeden do pet. V nje sem navek prvo nekaj nafčila, a onda dobila ocenu. V noći veselice prvo je bil test, a onda nova lekcija. A ocena? Čista jedinica, velika kak kolec v goricaj! Ne ponovilo se nigdar više.

*Lara Mandić, 8. razred
Mentor: Draga Vranješ Vargović
OŠ Vladimir Nazor, Virovitica*

PISMO ISUSU

Den je počel kak i saki do sada, jednostavno. Prebudlia sem se, pogledala čez oblok i zagledela se v nebo. Na njem je bilo puno male oblakov i pričinjalo mi se kak da so napravili Isusovu sliku. Kak bi bilo da mu napišem pismo? - mislila sem si.

V ruku sem zela olovku i počela: Dragi moj Isuse, jel vidiš kuliko je nepravde na ovomu svetu. Saki den se je gorje i gorje. Nekoga vmoriti postalo je normalno. Si se mrze. Jeni druge ne podnašajo. Skončajo si života, a neje li to najvekši grej? Ljudi to saki den se više delajo. Pitam se i tebe pitam kak bo ov svet išel dalje? Kak ti to moreš se gledeti?

Kad bi barem došel malo k nam, tu na Zemlju da nam pomogneš, da mene i se druge navčiš poštenju, oprašćanju, da više nigdar ne zgubimo veru vu te.

Setim te se ja dok sem žalosna, moljim ti se za pomoć, za lepše dneve. Puno put sem žalosna dok mislim kaj se je se događalo v prošlosti pak si mislim da moram živeti sada i tu... Znam da bez tebe to ne bi mogla, da mi v tomu ti Isuse pomažeš... Lepo mi je dok išćem utehu v tebe i dok ti bdiješ nad menom. Ovo pismo bom ostavila na stolu kaj ga prečitaš dok mi po noći dojdeš v moju hižu, kraj mojega vankuša.

*Brigita Šimičić, 7. razred
Mentor: Draga Vranješ Vargović
OŠ Vladimir Nazor, Virovitica*

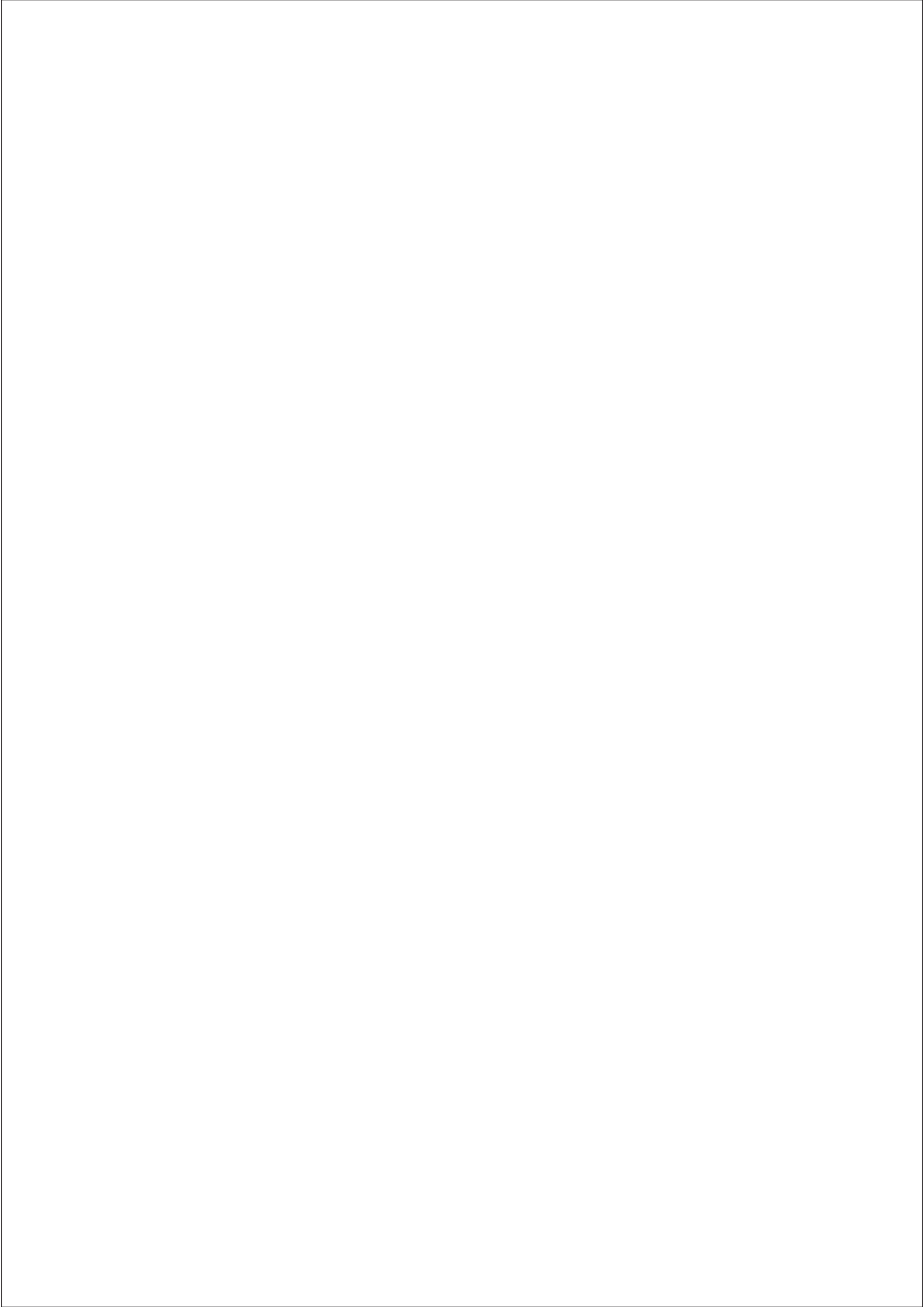
AH, TE LOVRO

V jenom selu živel je dečec Lovro. Navek je bil raskosman i čudno je gledel. Mama i tata so imali puno marve. Od toga se teško živelo. Bilo je puno posla oko blaga. Lovrina dva brata puno so pomagala v štale, a Lovro se navek zmeknoj. Ne imal rad zmazanu štalu, krave i posel. Smrdelo mu je. Baš dok so njegovi mislili da je malo porasel i da bo počel pomagati on je bil još više len i neposlušen. Ni v školu neje išel jer mu je bilo zabranjeno. Pitate se zakaj?

Zato jer je navek delal sakačke gluposti. V školu je donesel miša, gliste i crknjene ftice... Učiteljice je vu vankuš na stolcu zapiknoj špenadle. Dobil je kaznu no neje prestal delati gluposti. Pol leta treba još zdržati, mislila je učiteljica. No, Lovro je napravil još nekaj gorje, vužgal je šibice pod satom. Bilo mu je zima, rekel je, pak je štel zgrejati ruke. Spekel se, pustil šibicu v torbu... I... začas je torba postala veliki jogenj. Čulo se zapomaganje... Vun, vun! Vikala je učiteljica i terala decu k izlazu. Se je vništeno! Se! – vikal je ravnatelj i hodal gore dole po ganku škole. Onda je došel do Lovre i rekel: Više mi se ne pojavluj pred joči. Idi doma i pošlji mi joca v školu. Lovro ga je samo pogledal, i bez reči se okrenul i otišel.

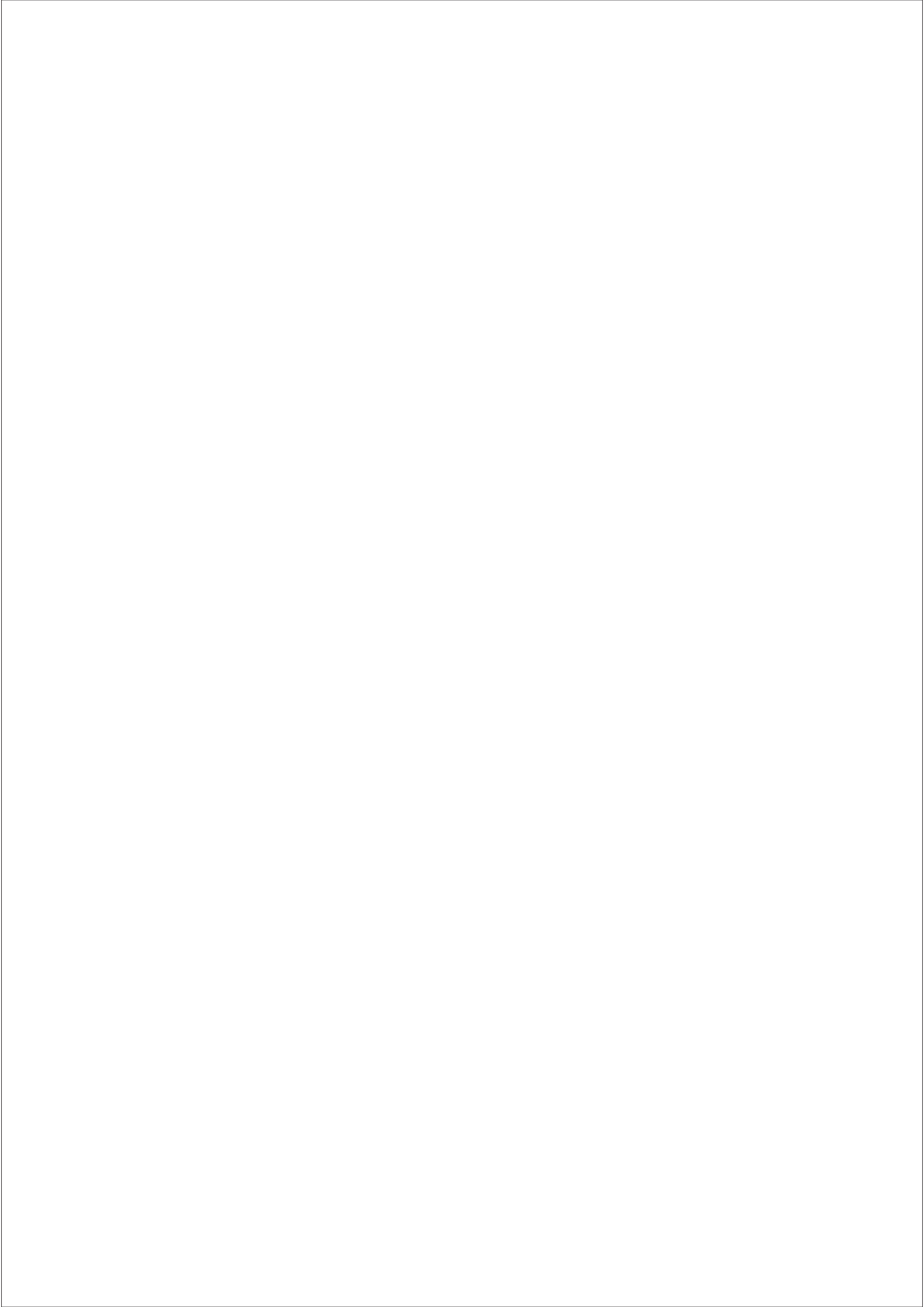
Po cele dane bil je doma i zmišljaj kaj bi mogel napraviti, kak bi se mogel delati važen. Skrivečki je počel piti i pušiti v štaglju. Vužgal je i štalu. Sreća kaj so krave bile na paši. Celo leto išel se je na potok kupat i kesno se vraćal doma. A onda... Jenoga dneva, više ga ne bilo v selu. Kam je otišel nišće neje znal. Vrnol se je za nekuliko let al kak da to ne bil on. Drugački je to bil Lovro. Pristojen, vređen. Svakoga je pozdravljal. Bil je nekak vekši i lepši. Kaj se odjemput ž njim dogodilo, nišće neje znal. Pripovedalo se da ima deklu, da se zaljubil, al nišće ne znal što je ona i kak zgledi.

*Matej Viljevac, 8. razred
Mentor: Draga Vranješ Vargović
OŠ Vladimir Nazor, Virovitica*

Dodatak

VIŠĆICE BARBA ŠIMUNA

Ante: (smije se sam sa sobom)

Josip: (dolazi) A ča je, ča se ciriš, oli si bokun puka?

Ante: Ma sićaš li se barba Šimuna, bi je dobar i smišan čovik. Uvik bi nas dičurliju zva kod sebe ka bi išli na more.

Josip: Kako se ne bi sića, to su bila vrimena. Gledali smo arte, slušali štorije o strašinan, japjenican i veslanju sve do Trogira sa punon gajetom piza, bilo japna oli ribe.

Ante: I tako smo znali u misliman vijadavat š njin.

Josip: Eeee, bi je naš junak i uzdanica, ali ima je jednu manu.

Ante: Ma koju?

Josip: Oli si zaudobi, virova je u višćice. Ima je i tovara s kojim je odlazi na more i uvik je š njin govori.

Ante: Sad se sićan, a po ušiman tovara je zna je li ga koja višćica gleda kroz škure. Ako se bokun tresa, zna je je li bacila čini na njega. A skoro svaki put bi se nakon striženja ušiju i tresavanja tornja nase doma.

Josip: A kad bi iza kantuna gleda je li koja "zmija" iza škuri i kad bi se uviri da nima ni jedne, onda bi burdižava s tovaron ča prin more kroz selo, ka po najvećoj tramuntani.

Ante: A sićaš li se kad smo mu stavili na vrata plakat od onega pivača. Kad ga je vidi, reka je tovaru: "Oli si se upisa u omladinu?" Oti dan ni višje bilo ni makac iz dvora, jerbo je misli da su se višćice udružile.

Josip: (smijeh) Dotad nismo znali da je naš barba Šimun toliko infišan u višćice. Onda smo mu jedan dan učinili berekinadu.

Ante: (smijeh) Njegova je gajeta bila vezana u mandraču, a mi smo u kolumbu gajete zaboli brokvu, vezali 20, 30 paši traine i armali gajetu za škrapu na dnu.

Josip: Barba Šime je uša, se u gajetu i polako, onako po starašku, odvesla do vale i sta. Zamota je španjulet i pusti se na kurenat, dok ga ni popuši.

Ante: Mi smo sve to gledali s mula i stali u fermi ča će se dogodit.

Josip: Sta je veslat i kreni izvadit vrše.

Ante: Kad ujedanput gajeta stala, traina se zategla...

Josip: ... barba Šime je skonsa i skoro se izvrnu. Zaboli nas je štumik od smija!

Ante: Tribalo je vidit otu ceru barba Šimuna – sami straj i bis. Sta je petavat roge na sve strane svita, poče se znamenivat i okrenu je gajetu odma nase u porat.

Josip: Judi su okolo stali vikat: "Ča je Šime, oli su te jopet napale višćice?"

Ante: Niki su vikali: "To ti je tvoja mularija učinila!"

Josip: Mi smo svi pobigli s mula i sakrili se.

Ante: Barba Šime je doša u mandrač, pusti je gajetu, ni ni cime uvati, otrča je do tovara i pravo doma.

Josip: Oti dan smo mu vezali gajetu i išli doma sa strajon.

Ante: A kad smo arivali doma svi su već znali ča smo skomodali. Nismo dobro prošli. Ispeštali su nas ka da smo u najmanju ruku pušili španjulet.

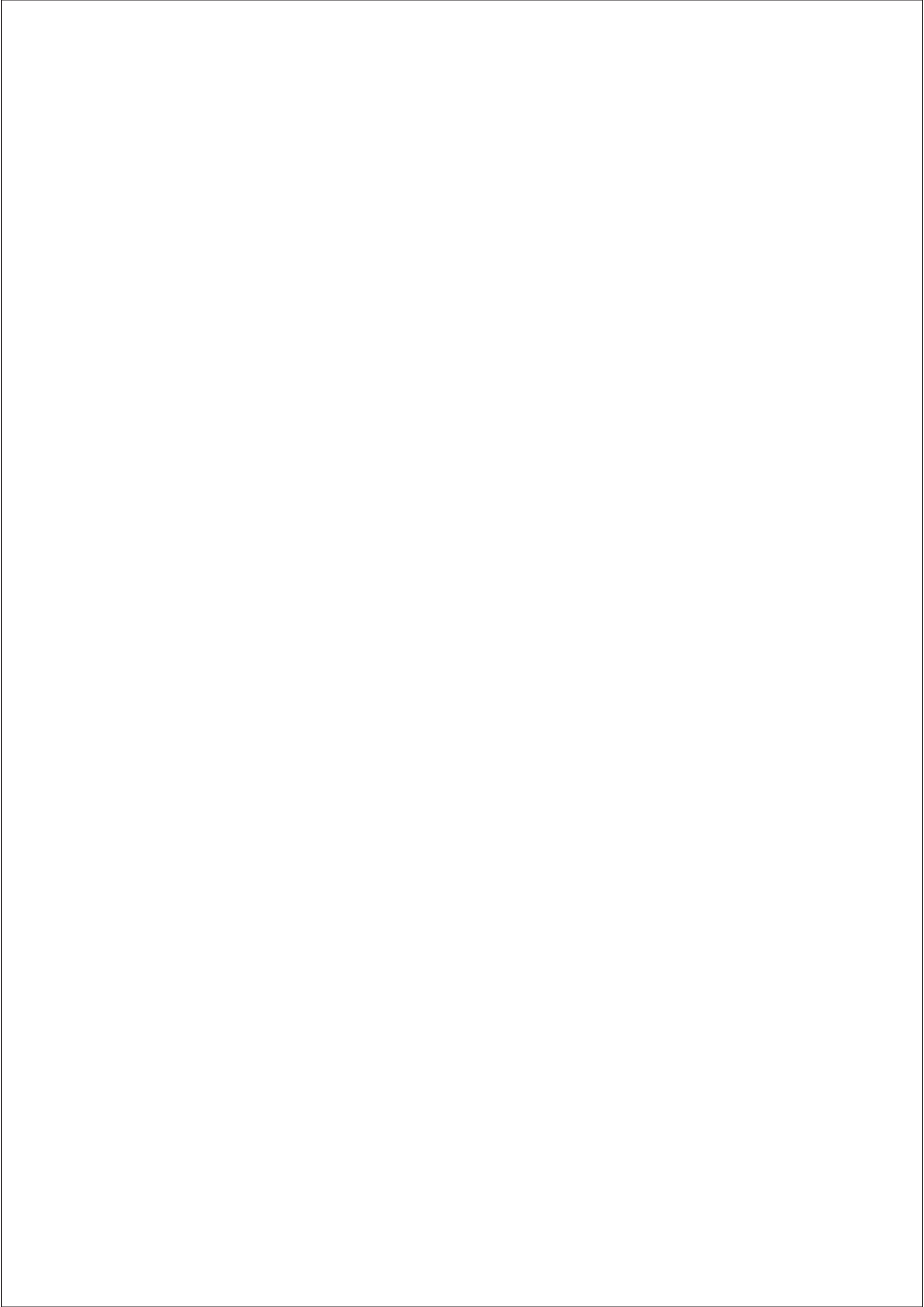
Josip: Za dva-tri dana smo se išli skužat i jopet je sve bilo po starome.

Ante: I zamislite, on nakon tega još ni bi načistu je li mu to učinila mularija oli višćice.

Josip: Eto svitu moj lipi i dragi, to su van istinite štorije s našin barbon Šimunon.

Ante: Jema ih još puno, ma su nan ove bile najsmišnije, pa smo ih najlagje zapametili.

*Igorokaz napisala i za izvođenje
na Dječjem Pričiginu 2013. pripremila
Maja Blagaić, učitelj glazbene kulture u OŠ Grohote*

JEDRA ČAKAVSKA BESIDA

Nila Kuzmanić Svete

Nedavno održani četvrti Dječji Pričigin, inicijativom Petra Filipića dio Festivala pričanja priča Pričigin, svesrdnim zalaganjem učitelja OŠ Grohote i voditeljice Knjižnice Grohote, predvođeni ravnateljem Ivanom Tokićem, organizacijski je bio savršen.

Raduje i ohrabruje što iz godine u godinu raste broj osnovaca s priobalja i otoka Splitsko-dalmatinske županije, koji stvaraju ne samo stihove nego i prozu – jedre čakavske *beside*. Zahvaljujući spomenutom zalaganju, Dječji Pričigin od samog početka ugošćuje i učenike OŠ Vladimira Nazora iz Virovitice. Značajan je to doprinos afirmaciji naše dvojezičnosti – kajkavske i čakavske.

Virovitičani (među kojima je nagrađen Stjepan Iharoš za priču "Puži") su razgalili brojnu publiku u Gradskom kazalištu lutaka Split potvrdivši se kao *pismoznanci* i *čitaveci* svoga kajkavskoga jezika. Oslonjeni na dijaka, balade, Trikraljski sajam... dokazuju da starinsko ima čarobni sjaj, ali i da su uronjeni u suvremeno (podsjetite nas da "leto / otišlo je, eto, / kakti vu snu / crn bel / crn bel"). Pritom oni nisu profanirani šundom niti ogrubljeni medijskim prostorom, nego – pišući zahtjevnu kratku priču – žive nježnost i, oslobođeni didaktičkoga sentimentalizma, ostaju u području slobodne mašte.

Domaći pričači svojim uradcima potvrđuju da su oba jezika vrelo njihova nadahnuća, da pripovjedački diskurs modelira autohtoni jezik rodnoga kraja, da mentori poput strogih korepetitora usmjeravaju stilski i

leksički njihov pripovjedački dar prema ljubavi i mogućnosti sreće.

Povjerenstvo (Marina Čapalija, Dunja Kalilić i predsjedavajuća Nila Kuzmanić Svete) jednoglasno je dodijelilo prvu nagradu priči "Oponki i patike" Giannija Galinovića (3. razred OŠ Pučišća, mentorica Željka Martinić). Potpisnica je u obrazloženju ustvrdila da autor, tako malen dječak s tako velikim artistskim dojmom, sintetizira semantički, zvukovno i koloristički značaj riječi OPONCI. Trebalo je, naime, da lipše magarac da bi djed dobio prvu kožnu obuću. Giannijev humor samoironijskom konotacijom općenito ukazuje na pomanjkanje autoironije u našoj književnosti danas. Autorova je ironija, dok gleda svoje brendirane patike, zapravo humanistički prosvjed protiv nehumanih pojava i oblića života, ali uz čaplinovsku notu humaniteta. Ipak.

Drugu odnosno treću nagradu ponijela je, također jednoglasno, "Muoj nuono ribor" Josipa Franetovića (6. razred OŠ Petra Hektorovića, Stari Grad, mentorica Leana Fredotović), odnosno "Homo u poje" Mateje Dulčić (3. razred iste škole, mentorica Vivijana Bižaca). Oboje autora, ostajući u svom svijetu i vremenu, izvan svake ideologije i politike, na najboljem su putu da postanu odrasli pisci. Već sad je njihov ritam zvučan, kolorizam osebujan, doživljaj spontan i obogaćen običajima i mentalitetom zavičaja, svijesti o sebi i drugima. Svih deset izabranih priča najjače veže ljubav prema čakavskom govoru kao izrazu pripadnosti svome kraju i narodu.

JEZIK KAO VRELO NADAHNUĆA

Nilu Kuzmanić Svete

Pasaju godine, dohodi i petnaesto *lito* naše Smotre koje obvezuje da se, ograničeni prostorom, makar u shematskom prikazu, prisjetimo zaslužnika, idejnih tvoraca i pokretača - Ivana Tokića, ravnatelja OŠ Grohote, Željke Alajbeg, voditeljice GKMM Knjižnice Grohote, Nataše Blagaić, šoltanske pjesnikinje te Branimira Vlastelice, učitelja hrvatskog jezika koji je zajedno sa ravnateljem i pedagoginjom Mirelom Mijić osmislio Smotri naziv i udahnio joj život.

Istjecala je 1999. godina, a Šolta se kao mitski pjesnički krajolik - tu je u Nečujmu otac hrvatske književnosti Marko Marulić našao utočište kod kuma Balistrilića, a Šoltu će za svoje vječno počivalište odabrati Vesna Parun - nametnula za sjedište Smotre najmlađih čakavskih pjesnika.

Svojom su idejom, OŠ Grohote i Knjižnica Grohote Šoltu postavili kao pozornicu i kazalište mladih recitatora, privlačeći na stotine uradaka, tako da su Zbornici postajali sve teži. Vrsni domaćini uglednim gostima - od Sonje Senjanović do Slobodana Prosperova Novaka - režirali su amaterske igrokaze zaogrnutu Marulovim plaštem i zborsku pjesmu.

Kao uporište budućem stvaralaštvu, šoltansko ozračje rastanak od svijeta djetinjstva čini manje bolnim, a s tijekom godišća pronalazi izraze koji kaleme istinski dah poezije. Frazeme, posuđene iz mletačkoga dijalekta, bure, plavetnilo, uvale, arhitekturnu baštinu i, dakako, povijest povezuje nadasve svijest da, sred brutalnosti

novoga stoljeća, štoviše - njoj unatoč - pisana (čakavska) riječ može opstati kao odraz običaja i mentaliteta, svijesti o sebi i drugima. Pratimo dašak nove poetske svježine u njihovim uradcima, s raznovrsnijim, osebujnijim izričajem u formama tipološki slobodnijima - od blankversa do haiku. Vraćaju odrasle u vlastitosti djetinjstva i najranije mladosti, zahvalne što nas okreću nama samima - preobraženima. I ne prestaje nas obavijati prisni miris ruku dide Zdravka Milišića, koji je već trinaestoj godini imao ukoričenu zbirku, zahvaljujući svome mentoru, i samomu vrsnom pjesniku Velimiru Pašari. Nakon svega nadati se treba antologiji u kojoj bi se našli uz Zdravka i stihovi Katarine Dorotić, Antonije Milatić i "Rašpina večera" Milana Šarkanovića i "Friži" Petra Crmarića.

A mlađahni autori su uspjeli sačuvati temeljne vrijednosti, ponikle iz zavičajna tla stoga što čakavština kao kvintesencija molitve opstaje i kao rašeljka ili stanac-kamen ne da se iščupati. Ponosni na drevnost svog idioma, i petnaeste godine sjaje novi uradci poput svjetionika u magli i u sklopu 23. Marulićevih dana ljube se stihovi sa šoltanskim kamenom i s prstima u moru.

BAŠTINA U ZBORNICIMA ČA - MORE - JUDI

Zbornici Ča - more - judi predstavljaju baštinske zapise jedinstvene jezične, kulturološke i tradicijske raznolikosti Splitsko-dalmatinske županije. Sljednici su šoltanske pjesničke smotre čiji je začetak vezan uz uvalu Nečujam.

Iz ove šoltanske uvale početkom 16. st. upućen je odgovor, glasovita poslanica Frani Božićeviću. Autor poslanice bio je otac hrvatske književnosti Marko Marulić koji se kao (gotovo) šezdesetogodišnjak povukao u usamljenički život. Marulić je u Nečujmu boravio vjerojatno u razdoblju 1509.-1511. godine u kući svog omiljenog, izrazito poštovanog kuma Dujma Balistrilića. Istome posvećuje glasoviti spjev Juditu koja je dovršena 1501. godine, na 22. dan mjeseca travnja.

U spomen na ovaj dan, povodom 490. godišnjice objavljivanja, 1991. godine utemeljena je manifestacija Marulićevi dani. Manifestaciju čine Festival drame i autorskog kazališta, te niz znanstvenih, književnih i nakladničkih programa. Od 1999. godine u program Marulićevih dana ulazi hvalevrijedan projekt pod nazivom Ča - more - judi.

Ča - more - judi pjesnička je manifestacija kojom se potiče njegovanje čakavice među učenicima osnovnih škola na području Splitsko-dalmatinske županije. Manifestaciju organizira i realizira OŠ Grohote, u suradnji sa Knjižnicom Grohote. Susret mladih pjesnika i predstavljanje 10 najuspješnijih pjesama održava se na Šolti i tradicionalno započinje polaganjem vijenca na kuću u kojoj je boravio Marko Marulić. Glavni cilj

manifestacije je očuvanje jezične autohtonosti i poticanje izričajno raznolikog stvaralaštva. Najvrjedniji segment manifestacije čine zbornici.

Zbornici objedinjuju sve radove pristigle na natječaj pjesničke smotre. Uz jezičnu autentičnost zaogrnutu virtuoznim stilskim formama, duboko ukorijenjena običajnost predaka nadahnuće je ove duhovne baštine. Tako teme i motivi koji sažimaju stoljetnu povijest zavičaja, reflektiranu u kulturološkim, običajnim i svakidašnjim segmentima, čine dodatni prilog očuvanju, što više razvoju zavičajnog identiteta. Poeziju pronalazimo u najrazličitijim stilskim figurama i formama, pa se stihovi nižu čak i u proznoj ili haiku formi. Dijalektalno bogatstvo zavičaja okupljeno u zbornicima materijal je koji pruža uvid u jezičnu jedinstvenost, ali i komparativnost u odnosu na stupanj očuvanosti, stupanj razvoja te neizbježnog socio-kulturalnog utjecaja. Teme i motivi koji se pjesmama oslikavaju trajni su zapis materijalne i duhovne baštine, prikazane iz perspektive nasljeđivanja, ali i iz perspektive realnog sagledavanja njene uloge i samog stanja u sadašnjosti. Poetično skiciranje sadašnjosti prilog je baštinjenju za budućnost.

Vizualni doživljaj zbornika potkrijepljen je radovima učenika OŠ Grohote. Ilustracije donose likovni doživljaj zavičajnih motiva u različitim, većinom kombiniranim tehnikama. U zbornicima tako pronalazimo ekspresiju baštine u još jednom segmentu izričajne originalnosti.

U programu susreta učenici škole domaćina i škole

pobjednika predstavljaju se igrokazima. Dramsko-scenski zapisi objavljeni u zbornicima donose etnološke momente i kao takvi dodatna su forma njegovanja zavičajnosti.

Od 2010. godine u istoj organizaciji i sa istim ciljevima ulazi se u sasvim novu formu njegovanja zavičajnosti - formu pričanja priče. Projektom Pričan ti priču, koji se realizira kao dječji program u okviru Festivala pričanja priča Pričigin, baština se oživljava scensko-izričajnim momentom. Ova forma njegovanja baštine donosi izravnu, autentičnu percepciju zavičajnosti koja nigdje nije tako "živa" kao na sceni. Oživljavaju se događaji, prepričavaju anegdote, osmišljavaju priče, a sve one imaju zajedničko socijalno-kulturološko ishodište - jedinstvenost jezika, podneblja i mentaliteta koje je, uz sve odlike dobrog tekstualnog sadržaja, predstavljeno i sačuvano u zbornicima.

(Alajbeg, Željka. *Baština u zbornicima Ča – more – judi u Zavičajnost u knjigama za djecu i mlade: 3. okrugli stol*. Split: Gradska knjižnica Marka Marulića. 2013.)

PJESNIČKA SMOTRA ČA – MORE – JUDI

Vrhunac aktivnosti kojom Škola uključuje Šoltu u široku kulturnu djelatnost te je predstavlja daleko izvan okvira lokalne zajednice su projekti koji njeguju zavičaj i zavičajni izričaj - *Ča - more - judi* i *Pričam ti priču*.

Na inicijativu ravnatelja Škole Ivana Tokića od 1999.g. OŠ Grohote u suradnji sa Željkom Alajbeg, knjižničarkom GKMM Knjižnice Grohote i Natašom Blagaić, šoltanskom pjesnikinjom organizira i provodi pjesničku smotru učenika osnovnih škola Splitsko-dalmatinske županije *Ča - more - judi* kojoj je naziv dao tadašnji učitelj hrvatskog jezika Branimir Vlastelica. Svake godine u mjesecu travnju u sklopu Marulićevih dana, a s ciljem očuvanja čakavskog narječja svoje radove predstavlja deset najuspješnijih mladih stvaraoca. Tri najuspješnija pjesnička ostvarenja dobivaju nagrade.

Smotra započinje u Nečujmu u spomen Marku Maruliću koji je upravo u tom mjestu na Šolti boravio kod svog prijatelja i kuma splitskog kanonika Dujma Balistrilića (1509-1511). Održava se pod pokroviteljstvom Ministarstva znanosti i obrazovanja te Ministarstva kulture, a ostvaruje kroz uspješnu suradnju OŠ Grohote s HNK Split, TZ Split, GKMM Knjižnicom Grohote, Općinom Šolta, TZ Šolta te Ženskom klapom Čuvite.

Godine 2001. nastaje himna pjesničke smotre *Ča* na tekst šoltanske pjesnikinje Nataše Blagaić i glazbu profesorice Maje Blagaić, učiteljice glazbene kulture u OŠ Grohote.

U suradnji s Dramskom grupom Knjižnice Grohote nizom godina prikazivani su igrokazi šoltanskih autora Dinka Sule i Držislava Mladinova, kao i dramski tekst Vedrana Matošića. Značajna je i svakako zapažena predstava Matošićeva Marula kojom OŠ Grohote gostuje na međunarodnoj manifestaciji Povratak u doba Marka

Pola u Korčuli 2004. godine. Ista je izvedena 2006. godine u Gornjem Selu, u okviru Šoltanskog kulturnog ljeta, programa u organizaciji Općine Šolta.

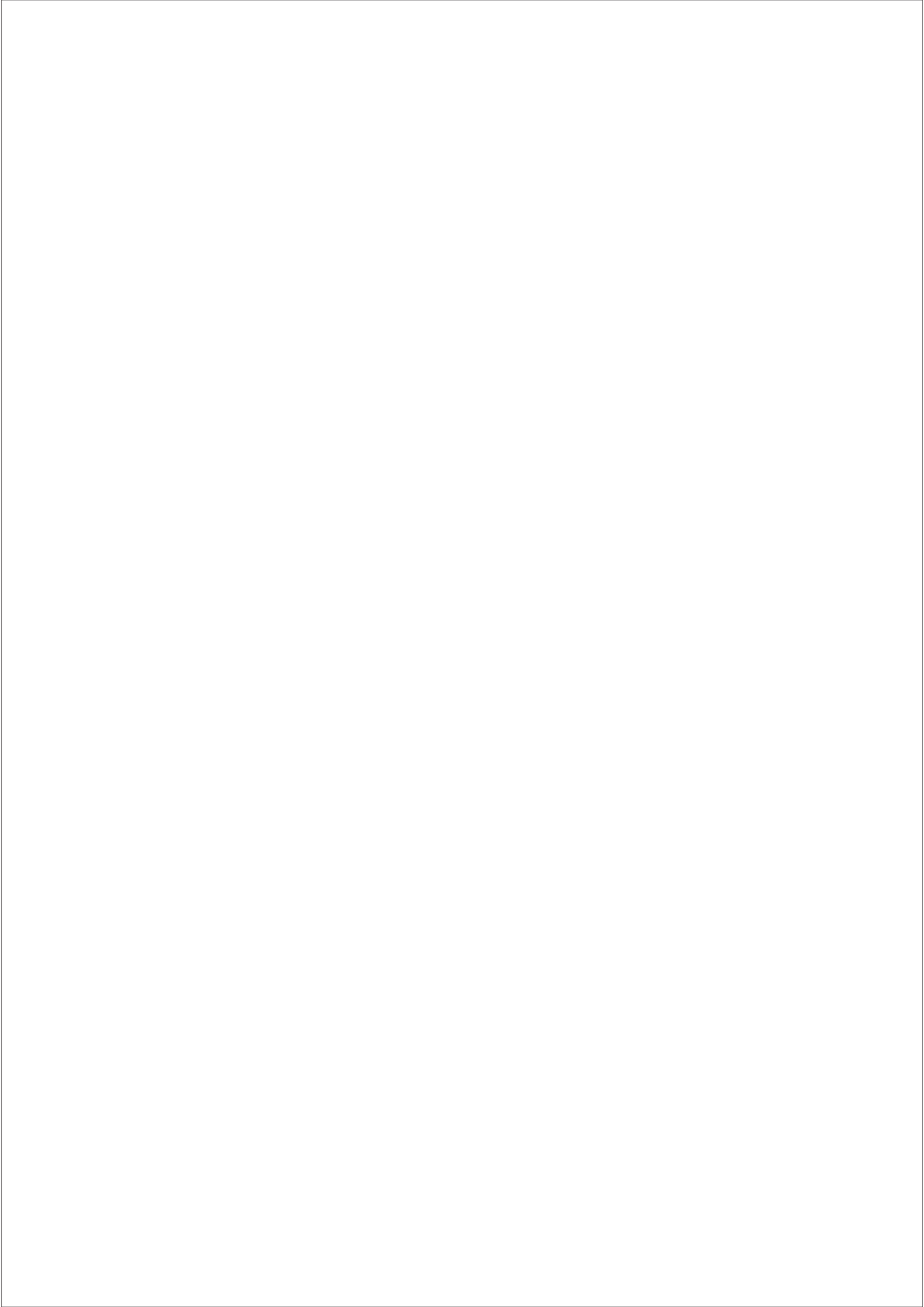
Tradicionalnom održavanju smotre koju karakterizira jedinstveni spoj sadržaja i zavičajnog izričaja, pridonosili su svojim angažmanom šoltanski pjesnici Dinko Sule, Držislav Mladinov, Dobroslav Elezović i Nataša Blagaić. Osebnost samog programa dodatno akcentira gostovanje i sudjelovanje značajnih imena hrvatskog pjesništva i glumišta kao što su – utemeljitelj Festivala hrvatske dramske riječi Marulovi dani Rade Perković, književnik i akademik Ivan Aralica, glumac Josip Genda, pjesnik Jakša Fiamengo, prevoditeljica, teatrologinja i kazališna kritičarka Nila Kuzmanić Svete, književnik i scenarist Ivo Brešan, pjesnik Vedran Matošić, pjesnikinja Sonja Senjanović, povjesničar književnosti, komparatist i teatrolog Slobodan Prosperov Novak, glumica Ksenija Prohaska, teatrolog Dubravka Lampalov (ravnateljica Drame HNK Split 2008-2010), teatrolog Mani Gotovac (intendant HNK Split 1998-2002), glumac Milan Štrljić, (intendant HNK 2003-2010) te v.d. intendant HNK Split Duško Mucalo.

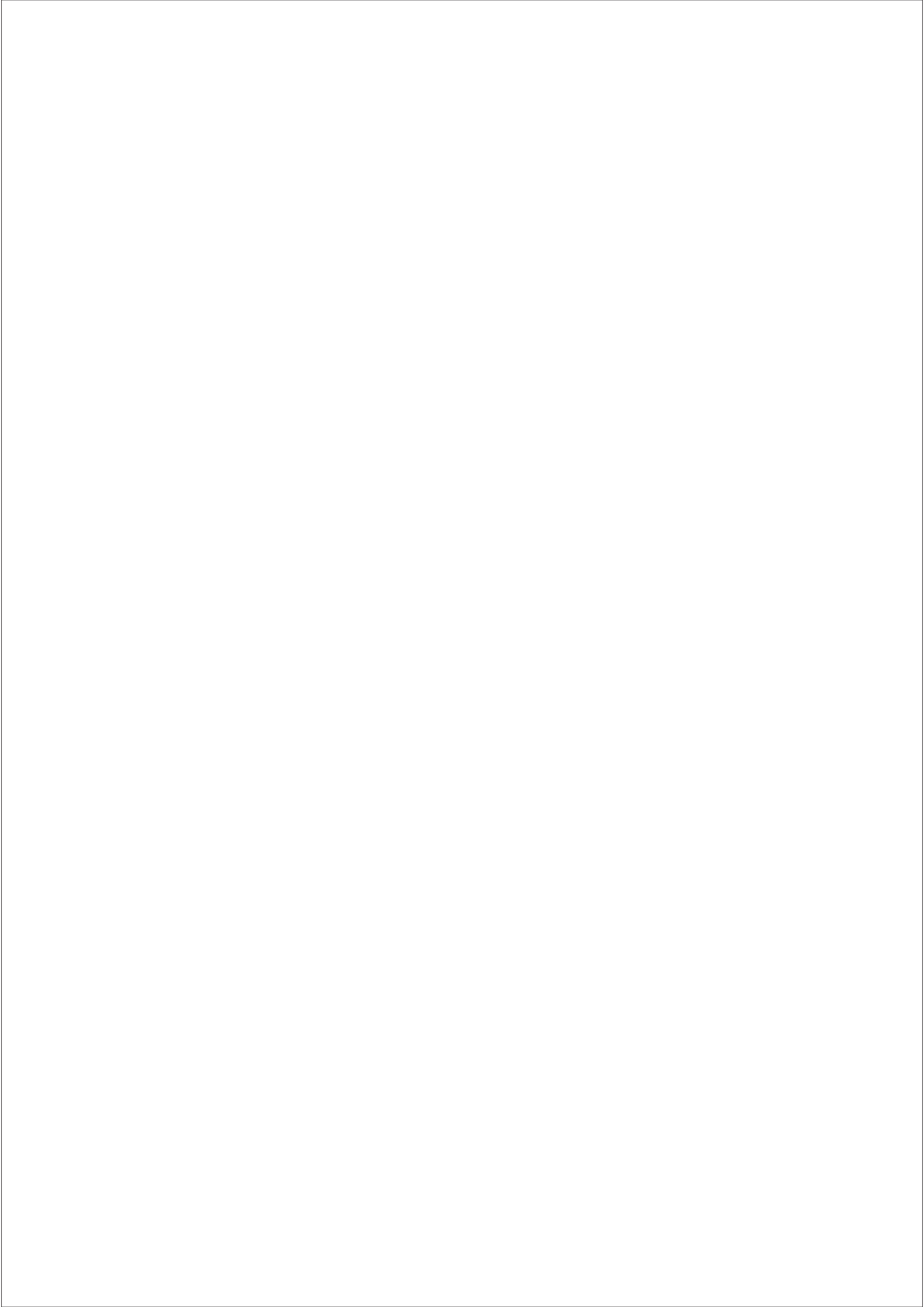
Svi radovi pristigli na natječaj objavljuju se u zborniku čakavske poezije učenika Splitsko-dalmatinske županije pod istoimenim nazivom *Ča - more - judi*. U istom zborniku se od 2010. objavljuju i kratke priče nastale u sklopu dječjeg programa u okviru Festivala pričanja priča Pričigin pod nazivom Pričam ti priču kojega također organizira i provodi OŠ Grohote.

(Đurić, Dragana. *Razvoj školstva na Šolti u Otok Šolta*. Grohote: Općina Šolta. 2012.)

Osvrtom na proteklih 15 godina, kao inicijatoru i predsjedniku organizacijskog odbora pjesničke smotre Ča - more - judi zadovoljstvo je istaknuti činjenicu da se iz godine u godinu nadahnjujemo čakavicom sve većeg broja mladih začinjavaca. Čast je što je smotra iznjedrila niz pjesnika čije stihove čitamo iz autorskih zbirki. Zahvaljujem svima koji su sudjelovali u realizaciji i afirmaciji Smotre, te pomogli u očuvanju i promicanju čakavice.

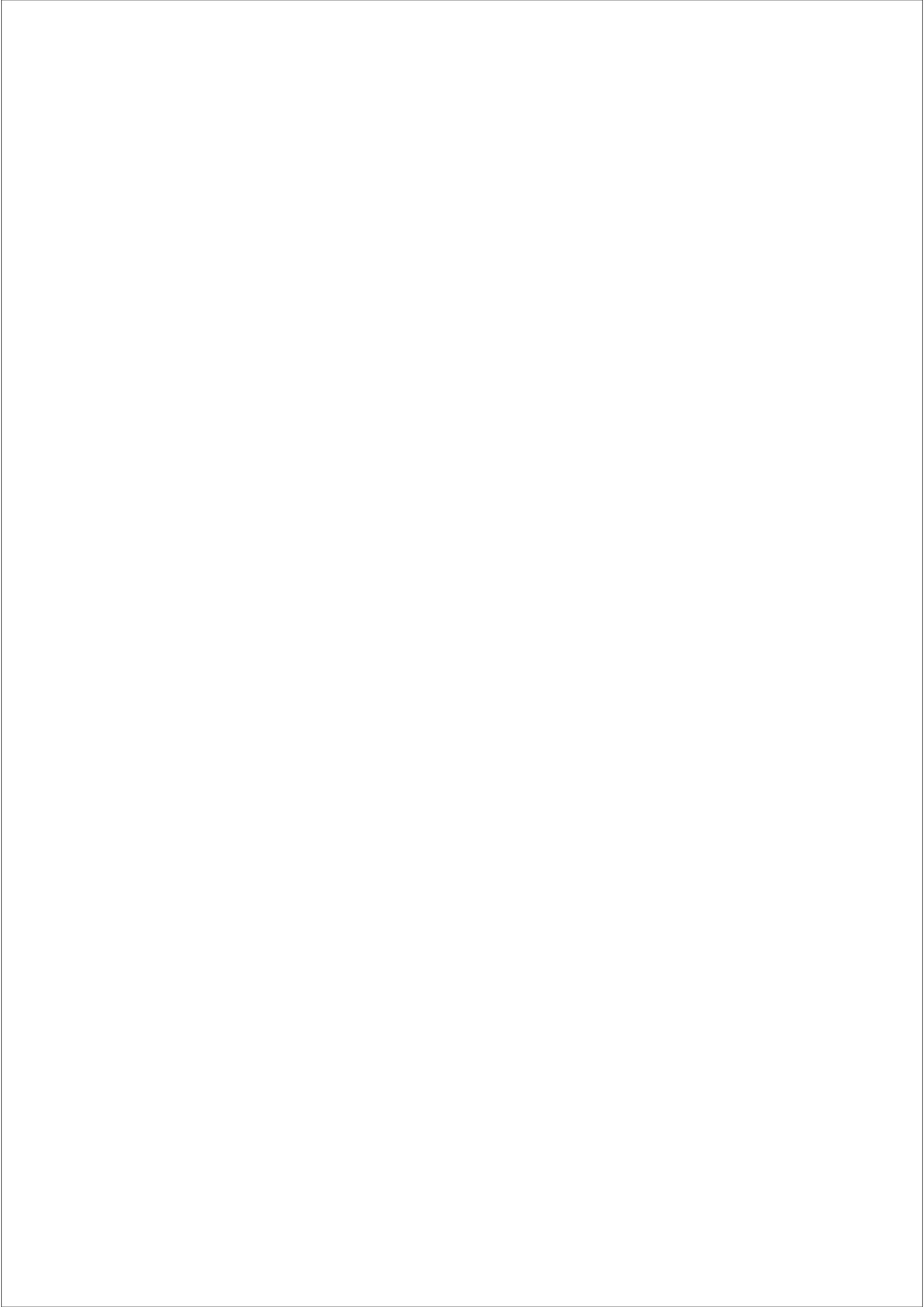
*Ivan Tokić, predsjednik organizacijskog odbora pjesničke smotre
Ča – more – judi*

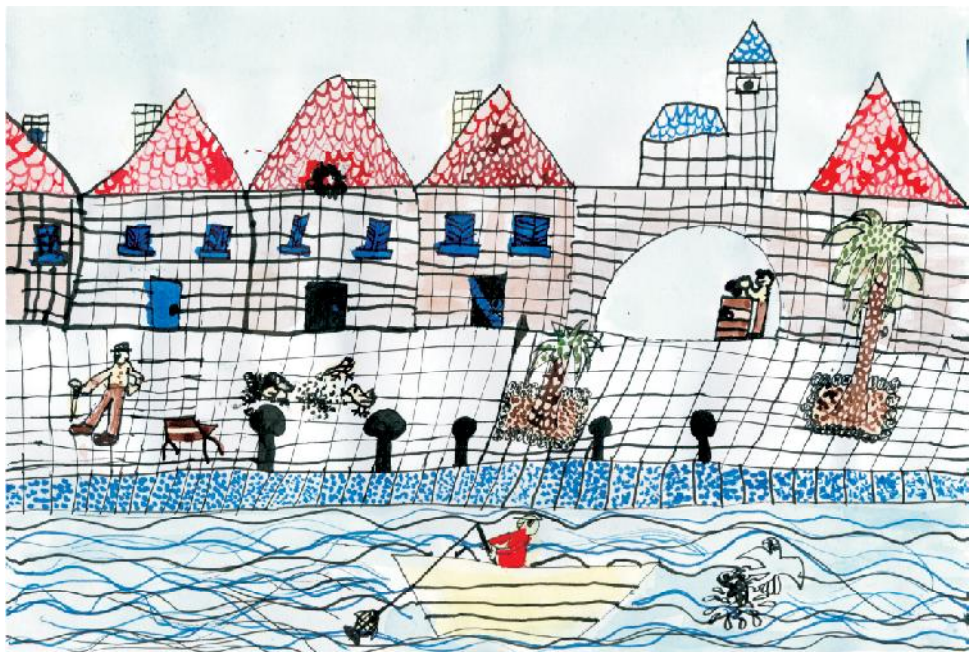

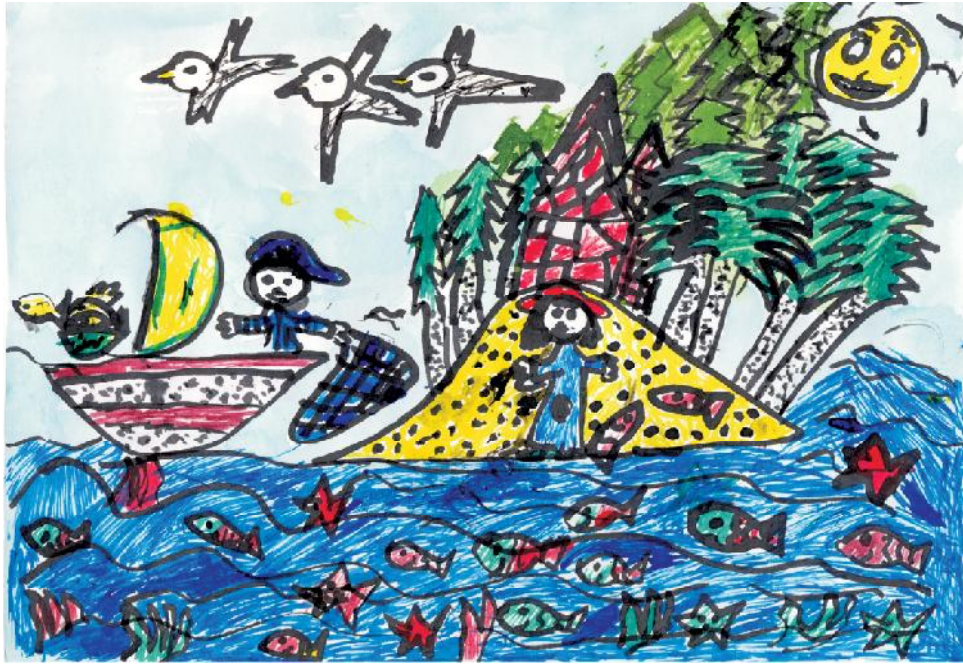

Likovna mapa

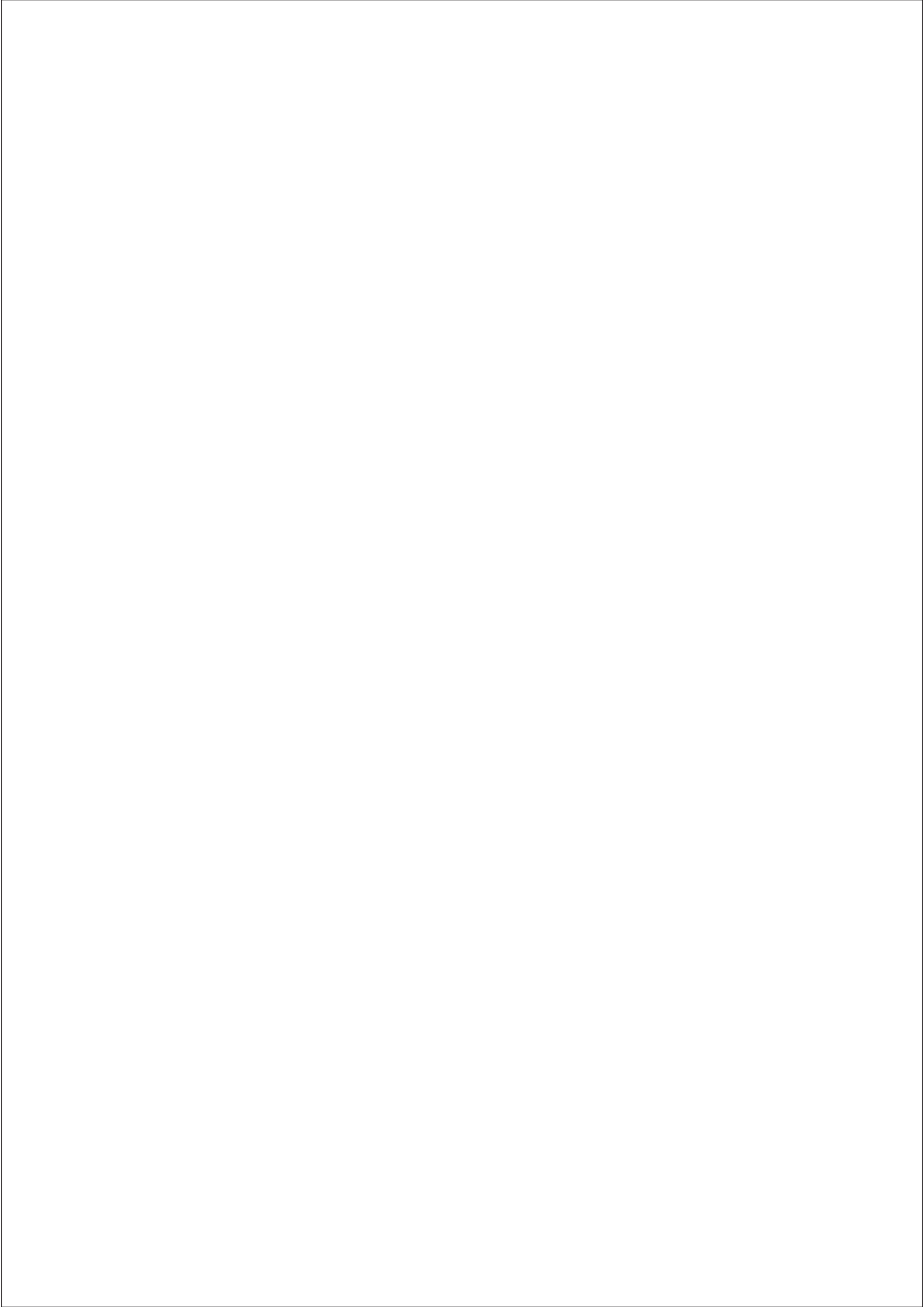

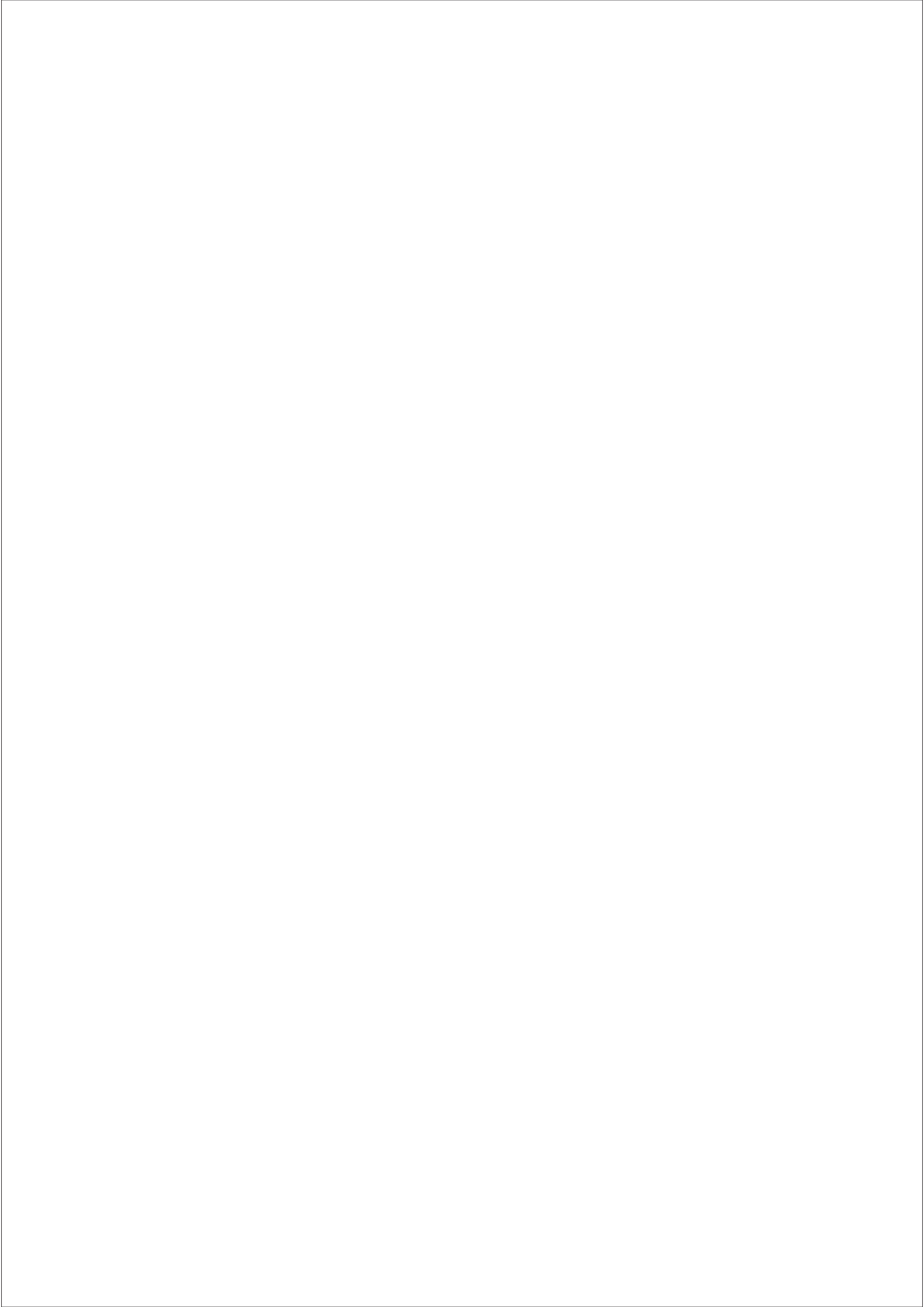

Sadržaj

POEZIJA

OŠ Bijaći, Kaštel Novi

- 11 Moja Kaštila, Andrea Brković, 5.r.
12 Blaženo lito, Nina Grubić, 5.r.
13 Vična ljubav, Mile Ivančić, 5.r.

OŠ Bol, Split

- 15 Dok učimo brojalice, Dominik Drutter, 1.r.
16 Ja i nono beremo masline,
Santino Frapporti, 1.r.

OŠ Gripe, Split

- 18 I jo san užgo sviću, Mislav Čargo, 5.r.
19 Krušna peć, Mislav Čargo, 5.r.
20 Stara katriga, Josipa Komar, 6.r.

OŠ Grohote, Grohote

- 22 Stara maslina, Klara Elezović, 8.r.
23 Zvono u podne, Klara Elezović, 8.r.
24 More, Klara Elezović, 8.r.
25 Proliće, Julija Mihovilović, 6.r.

OŠ Hvar, Hvar

- 27 Forski kolacići, Maria Barišić, 5.r.
28 Zvir, Dominik Bonković, 5.r.
29 Cempriš, Andro Novak, 5.r.
30 Kandalora, Andro Novak, 5.r.

OŠ Jesenice, Dugi Rat

- 32 Bajnice, Gloria Pivčević, 6.r.
33 Ča je ljubav, Gloria Pivčević, 6.r.
34 More, Vladimir Tomaš, 8.r.
36 Ribarska, Vladimir Tomaš, 8.r.
38 Bura u kriljanskoj luci, Ana Zečević, 6.r.

OŠ Komiža, Komiža

- 40 Sv. Mikula, Ivana Vidović, 3.r.
41 Falkuša, Ria Vojković, 4.r.

- 42 E ta škula, Luka Alavanja, 5.r.
 43 Nevera, Valentin Car, 5.r.
 44 More, Valentin Car, 5.r.
 45 Dohodi primaliće, Bepo Ivčević, 6.r.
 46 Parangol ol ljubavi, Jan Žitko, 6.r.

OŠ Majstora Radovana, Trogir

- 48 Kampanel, Valentina Piteša, 7.r.
 50 Kurižžasta Tone, Lucija Ševo, 5.r.

OŠ Petra Hektorovića, Stari Grad

- 52 Kroz ponistru jesen, Zoran Jakas, 7.r.
 53 Stori Grod zimi, Korina Stančić, 3.r.
 54 Zima u Storemu Grodu, Roko Šepić, 3.r.
 55 Da ni interneta, Margita Golubičić, 6.r.
 56 U pašu, Ivan Kokan, 5. r.

OŠ Pučišća, Pučišća

- 58 Podne, Antea Jerčić, 5.r.
 59 Barba Pero, Josipa Mihovilović, 5.r.
 60 Obid, Petar Novaković, 5.r.

OŠ Split 3, Split

- 62 Moja škatula, Piero Butorović, 4.r.
 63 Kolino, Lucia Ivančev, 4.r.
 64 Špigeta, Ivana Radošević, 4.r.

OŠ Vis, Vis

- 66 Jubov, Tea Acalinović, 5.r.
 67 Poklod u mome mistu, Drago Blagojević, 5.r.

OŠ Vjekoslava Paraća, Solin

- 69 Snig je pa, Josipa Božić Kudrić, 6.r.
 70 Sunce daruje lipotu, Ivo Delaš, 8.r.
 71 Moja Hrvatska, Ivana Domazet, 8.r.
 72 Sunce i ja, Manuela Ena Eterović, 7.r.
 73 Litni zov, Hana Grizelj, 7.r.
 74 More, Lara Katić, 6.r.

- 75 Moj kraj, Marin Maretić, 8.r.
76 Slike jeseni, Andrea Zečević, 6.r.

OŠ Vladimira Nazora, Postira

- 78 Dragi naš nono Darko!, Meri Juras, 7.r.
80 Gotovo je, Meri Juras, 7.r.

DJEČJI PRIČIGIN

OŠ Grohote, Grohote

- 83 Crvena koza, Ivan Braškić, 6.r.
85 Dišpeti, Ante Koludrović, 7.r.
87 Mižerija, Magdalena Sinovčić, 4.r.

OŠ Lučac, Split

- 89 Moj nono, Kristijan Tomić, 1.r.

OŠ Petar Berislavić, Trogir

- 90 Baba i Internet, Karmela Ciciliani, 6.r.
91 Vapor, Josipa Vukić, 8.r.

OŠ Petra Hektorovića, Stari Grad

- 93 Homo u poje, Mateja Dulčić, 3.r.
94 Naš ager, Marta Miloš, 3.r.
96 Naš ager, Pia Miloš, 3.r.
97 Lucija i Kota, Korina Stančić, 3.r.
98 Tovor i jo, Mihael Silić, 3.r.
99 Muoj nuono ribor, Josip Franetović, 6.r.

OŠ Pučišća, Pučišća

- 100 Oponki i patike, Gianni Galinović, 3.r.

OŠ Slatine, Slatine

- 102 Kako sam zavolio Hajduk, Jure Ljubica, 5.r.
103 Fešta Sv. Dujma, Tea Tomić, 5.r.

OŠ Vladimir Nazor, Virovitica

- 104 Puži, Ivan Iharoš, 7.r.
105 Veselica, Lara Mandić, 8.r.

- 106 Pismo Isusu, Brigita Šimičić, 7.r.
107 Ah, te Lovro, Matej Viljevac, 8.r.

DODATAK

- 111 Višćice barba Šimuna, Maja Blagaić
115 Jetka čakavska besida,
Nila Kuzmanić Svete
117 Jezik kao vrelo nadahnuća,
Nila Kuzmanić Svete
119 Baština u zbornicima Ča - more - judi,
Željka Alajbeg
122 Pjesnička smotra Ča – more – judi,
Dragana Đurić
124 Zahvala, Ivan Tokić

LIKOVNA MAPA

- 129 Moje misto, Karmen Višić, 2.r.
129 Na mulu, Borna Prković, 2.r.
130 Ribar, Bruna Borovac, 2.r.
130 Galebovi u luci, Ivana Nika Vidović, 2.r.
mentor: Mirjana Mikulandra, OŠ Gripe
131 Ribari, Ana Hrepić, 4.r.
131 Maslinica, Matea Cvijetić, 4.r.
mentor: Linda Koncani, OŠ Split 3
132 Kuća i crkva, Antonio Lovrinčević, 4.r.
132 Kuće, Luka Blagaić, 4.r.
133 Kuće, Izabella Cecić, 4.r.
133 Šoltanska kuća, Marjan Blagaić, 4.r.
134 Fjok, Bruna Grbavac, 5.r.
135 Šotana, Magda Sule, 5.r.
136 Šal, Marijan Šuto, 5. r.
137 Šotana, Josip Mladinov, 5.r.
138 Šotana, Lea Purtić, 5.r.
139 Starine/Gornje Selo, Bojana Mladenovska, 7.
139 Ponistra, Branislav Uskoković, 7.r.
mentor: Anica Bašić, OŠ Grohote

SLIKE I AUTORI

- 9 Maslinik, Julija Mihovilović, 6.r.
14 Tovar u masliniku, Marina Sinovčić, 6.r.
17 Konoba, Gianna Siničić, 7.r.
21 Stara kuća, Klara Sule, 6.r.
26 Stari volat, Pijer Candia Bezić, 6.r.
31 Stara maslina, Paula Radić, 6.r.
39 Pročelje kuće, Klara Elezović, 8.r.
47 Pred kućom, Pijer Candia Bezić, 6.r.
51 Stara kuća, Bojana Mladenovska, 7.r.
57 Crkvena vrata, Neven Cecić, 8.r.
61 Maslinik, Julija Mihovilović, 6.r.
65 Stari volat, Pijer Candia Bezić, 6.r.
68 Crkvena vrata, Neven Cecić, 8.r.
77 Pročelje kuće, Klara Elezović, 8.r.
81 Rešetkasta ponara i kameno kolo,
Marin Jakovčević, 6.r.
88 Stara kuća, Klara Sule, 6.r.
95 Tovar u masliniku, Marina Sinovčić, 6. r.
109 Toć, Paula Radić, 6.r.
127 Pred kućom, Pijer Candia Bezić, 6.r.
141 Ulaz u kuću, Paula Jakovčević, 8.r.

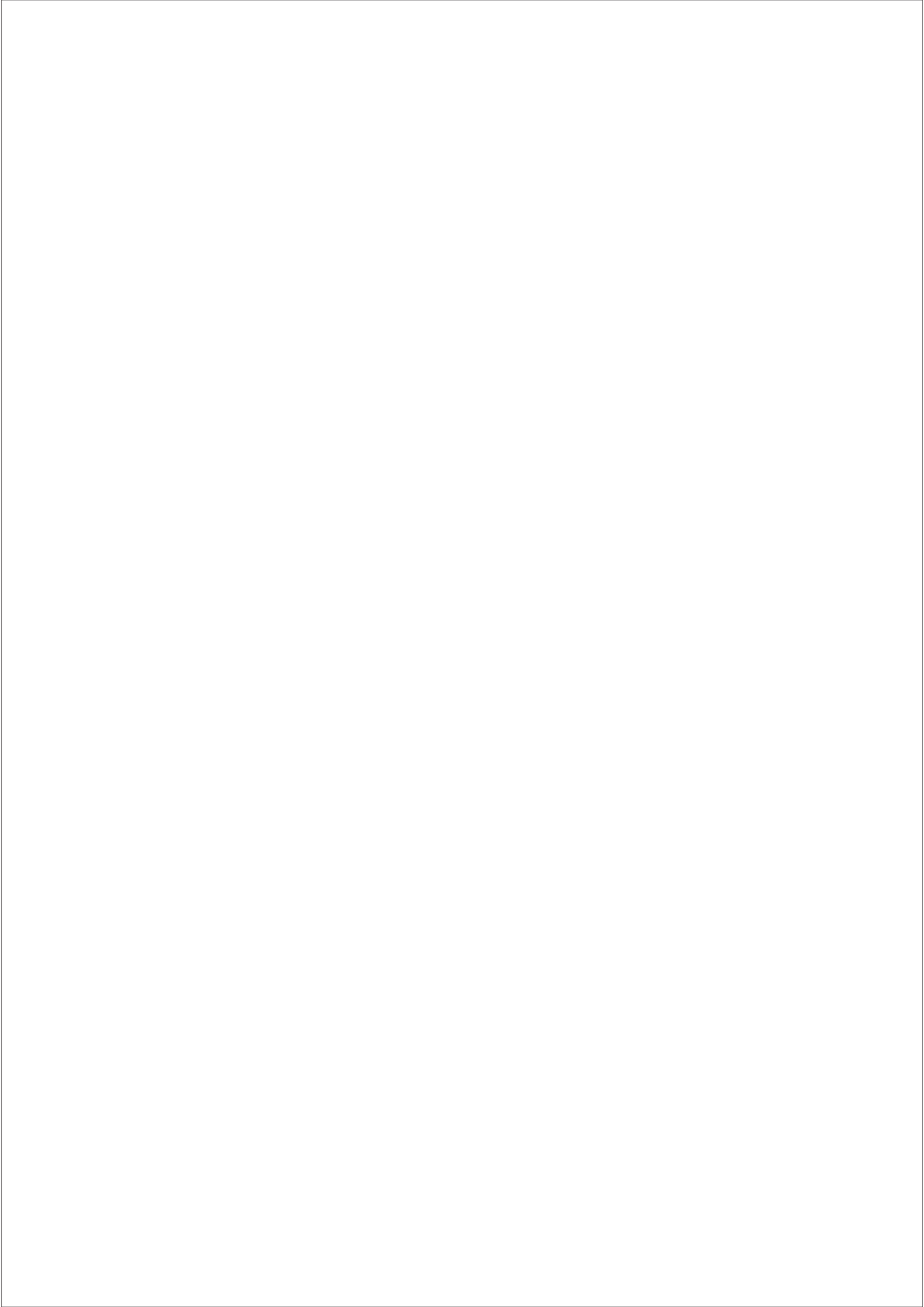
Likovna grupa OŠ Grohote

Voditelj: Anica Bašić

Motiv: Šolta

Tehnika: reljef - akrilik na kartonu

OŠ Grohote
Grohote, Šolta
2013

Ponosni na drevnost svog idioma, i petnaeste godine sjaje novi uradci poput svjetionika u magli i u sklopu 23. Marulićevih dana ljube se stihovi sa šoltanskim kamenom i s prstima u moru.

Nila Kuzmanić Svete

Zbornici Ča - more - judi predstavljaju baštinske zapise jedinstvene jezične, kulturološke i tradicijske raznolikosti Splitsko-dalmatinske županije.

Teme i motivi koji se pjesmama oslikavaju trajni su zapis materijalne i duhovne baštine, prikazane iz perspektive nasljeđivanja, ali i iz perspektive realnog sagledavanja njene uloge i samog stanja u sadašnjosti. Poetično skiciranje sadašnjosti prilog je baštinjenju za budućnost.

Željka Alajbeg

**OŠ Grohote
Grohote, Šolta
2013**

ISSN 1845-4852